Інформація щодо проведення інтерв'ю від 01.05.2025

Шановний(-а) [Ім’я Прізвище], запрошуємо Вас взяти участь в інтерв’ю в межах бакалаврського дослідження на тему «Інтернаціоналізація вищої освіти в умовах війни: адаптація, стійкість та перспективи на прикладі українських університетів». Інтерв’ю буде проводитися за участі Процик Галини, заступниці проректора Українського католицького університету із зовнішніх зв’язків та суспільного служіння, а також Онисько Анни-Андріани, студентки четвертого курсу програми “Етика-Політика-Економіка” Українського католицького університету.

МЕТА ІНТЕРВ’Ю

Інтерв’ю проводиться з метою зібрання експертних думок для аналізу стратегій міжнародної співпраці, форм інтернаціоналізації та їх впливу на стійкість освітніх інституцій під час повномасштабного вторгнення.

ТРИВАЛІСТЬ ІНТЕРВ’Ю

Ви розкажете про свій досвід, взявши участь в інтерв’ю, яке займе до 60-90 хвилин та буде записано у відео- чи аудіоформаті, виключно для дослідницьких цілей без публічного поширення.

БЛОК ЗАПИТАНЬ ДО ІНТЕРВ’Ю

1. Стратегічний вплив і інституційні пріоритети

- Як повномасштабне вторгнення Росії вплинуло на міжнародні пріоритети та стратегії вашого університету?
- Чи змінилася фундаментально роль інтернаціоналізації у вашому університеті після початку війни?

2. Альтернативні шляхи та адаптація

- Які альтернативні форми міжнародної діяльності (віртуальна мобільність, онлайн-співпраця, проєкти з твінінгу, міжнародні дослідження) були впроваджені у вашому університеті? Наскільки вони виявилися ефективними?

3. Стійкість та психологічна підтримка

- Яким чином інтернаціоналізація сприяла психологічній стійкості студентів і працівників (через мережі підтримки, символічну чи матеріальну солідарність, ментальне здоров’я)?
- Чи можете ви поділитися прикладом прояву гнучкості або стійкості з боку вашої команди чи студентів у підтримці міжнародної активності під час війни?

4. Міжнародна солідарність і партнерства

- Яку підтримку надали вашому університету міжнародні партнери або глобальні освітні мережі під час війни (ресурси, адвокація, технічна допомога)?
- Яким чином участь у консорціумах (наприклад, Альянс українських університетів) сприяла міжнародній співпраці та колективному реагуванню на виклики війни?
- Як міжнародні партнерства підтримали фізичну або інфраструктурну стійкість (гуманітарна допомога, обладнання, підтримка кампусів)?

5. Освітня та культурна дипломатія

- Як ваш університет реалізовував стратегії культурної та освітньої дипломатії через інтернаціоналізацію під час війни (популяризація української культури, міжнародні заходи, участь у медіа)?

6. Планування післявоєнного відновлення

- Чи розробляє ваш університет стратегії відновлення міжнародної співпраці після війни? Які саме?

7. Уроки та рекомендації

- Які ключові уроки виніс ваш університет щодо підтримки інтернаціоналізації в умовах кризи?
- Які рекомендації ви дали б іншим освітнім інституціям, що опинилися в умовах конфлікту або нестабільності?

8. Форми інтернаціоналізації

- Як війна вплинула на фізичну мобільність студентів та викладачів?
- Які види віртуальної мобільності були реалізовані (COIL, віртуальні програми Erasmus)? Наскільки ефективними виявилися ці форми у порівнянні з фізичною мобільністю?
- Як було адаптовано навчальні програми для збереження або посилення міжнародного компоненту (нові програми англійською, спільні/подвійні дипломи)?
- Чи була підтримана концепція «інтернаціоналізації вдома» (глобальні перспективи, міжкультурне навчання на кампусі)?
- Чи збереглися або були розширені міжнародні дослідницькі проєкти? Чи війна вплинула на їхню тематику або форму?

- Яка з форм інтернаціоналізації виявилася найбільш стійкою у вашому університеті під час війни? Яка — найменш стійка? Складіть, будь ласка, рейтинг форм інтернаціоналізації за ступенем їхньої стійкості у вашій інституції (від найстійкішої до найвразливішої) та поясніть свій вибір. (Фізична мобільність, віртуальна мобільність, інтернаціоналізація навчальної програми, інтернаціоналізація вдома, міжнародні наукові дослідження, інституційні партнерства, освітня та культурна дипломатія).

Дмитро Шеренговський
Уральський Католицький Університет
15.05.2025

Як повномасштабне вторгнення Росії вплинуло на міжнародні пріоритети та стратегії університету? Чи фундаментальною знялося роль інтернаціоналізації після початку війни?

Очевидно, що друга фаза війни Росії проти України з 2022 року змінила все. І що стосується УКУ, то я би тут сказав, що в нас постало одразу трьохрівневе завдання, яке ми почали реалізовувати. Перше завдання – це було питання безпеки. Воно було пов'язане з тим, що частина студентів, здебільшого, але й викладачів або знаходилися за кордоном, або вирішили з родинами переселятися за кордон. Тобто вимушено переселятися за кордон, особливо ті, хто був зі сходу з півдня, з півночі. І для нас постало завдання, щоб ми знали історію кожного студента чи кожної студентки.

Ми не хотіли втрачати з тих студентів, і студенти не хотіли втрачатися, і переривати якісь зв'язки з нами. І тому перед нами поставило запитання, яким чином ми це можемо зробити. І, власне, міжнародні партнери – це був той фокус, який найбільше тут допоміг. Справа в тім, що багато наших партнерів зверталося з такими проявами солідарності, багатьох ми просили проявляти цю солідарність, і вона перевдалася в тому, що навіть банально університети виділяли якісь кошти чи виділяли стипендії на те, щоб студенти, які були в тих регіонах, могли взяти участь в мобільності, і ця мобільність дозволяла їм оплатити перебування і навчання в університетах, А ми, відповідно, могли перезрахувати ці чи інші кредити. І ми взяли тоді стратегію на те, щоб ідентифікувати фактично кожного студента і студентку. Їх було поза 100. І також наших викладачів. Ми контактували з нашими університетами-партнерами, щоб вони взяли їх до себе, чи взяли, наприклад, на стажування. А якщо були такі ситуації, коли в тому містечку чи в тому регіоні не було університетів, то ми тоді контактували разом з студентами до інших університетів, з якими ми, можливо, не мали контактів, але які проявляли ось цю солідарність.

І таким чином нам вдалося, по суті, створити умови для кожного: студенти не втратили освітнього процесу, отримали можливість легального перебування за кордоном, можливість навчання і можливість перезарахування тих чи інших активностей. А викладачі отримали нагоду, власне, мати час на дослідження, мати кошти і ресурси. Наше партнерство, і взагалі міжнародний світ в тому керунку став одним з перших забезпечувачів допомоги для тих, хто її потребував.

Інша частинка пов’язана з інформуванням світу, академічних спільнот, і країн про те, що сталося. І тут наші партнерства стали таким рупором. Ми зрозуміли те, що поширювати інформацію про Україну є важливо, говорити про Україну є важливо, і таким чином ми інформували наші університети, використовуючи їхні майданчики. Часто вони організовували якісь конференції, організовували якісь круглі столи чи давали просто платформи для того, щоб ми розказували, що коється, транслювали правдиві наративи, а

не російську дезінформацію. І таким чином ми зрозуміли, що ми, як університети, є достатньо потужними гравцями в цій сфері. І очевидно, що через університетські контакти ми можемо багато вплинути на ситуацію, принаймні на побутовому рівні. І це вплинуло, власне, на те, що ми почали пріоритетизувати, навіть поставили собі стратегію 2030 як Католицький університет, таку точку, яка називається поширення наративів про Україну за кордоном і, в першу чергу, в тих країнах та спільнотах, де недостатньо чути голос України, де ми, як університетська спільнота, можемо це покращувати. Наприклад, це стосується Азії, Африки, чи Латинської Америки. І зараз це символічно об'єднано в стратегію, яка передбачає цілий набір конкретних кроків для того, щоб, власне, поширювати імідж України. І знову ж таки, міжнародні партнери наші тут є достатньо важливим ресурсом, джерелом, але також важливим ресурсом солідарності для поширення інформації. Це не тільки інформація про те, що відбувається, це також і праця разом з нами, наприклад, що стосується українських студій, чи знань про Україну, чи що стосується взагалі питання, наприклад, досліджень, які пов'язані з Україною, чи написання якихось навчальних кейсів, які пов'язані з Україною.

І третій рівень, я би сказав, стратегічний – це є рівень того, що ми побачили, наскільки нам важливі є мережі, наскільки нам важливі є партнерства, наскільки нам важливі є консорціуми і альянси. Ми, очевидно, розуміли це до того і мали не один приклад такого мережування. Але ось що відбулося зі змінами, ми одразу були зараховані до таких країн, в яких, як кажуть, війни і кризи відбуваються, чи військові збройні конфлікти, чи якісь екологічні кризи. І це, з одного боку, велика трагедія і біда. З іншого боку, це відкрило нам погляд на те, як ми справляємося в цій ситуації. І ми побачили, що ми досить добре справляємося в цій ситуації. Тобто, наш університетський менеджмент, наші правила, наша поведінка, наше служіння суспільне стало раптом дуже-дуже важливим і дуже-дуже цікавим цьому світу. Тому що багато університетів, на щастя, не мають того досвіду, але й не мають розуміння, як з ним впоратися. І ми зрозуміли те, що ми можемо також поширювати різні практики Українського Католицького Університету в світ, говорити про менеджмент вищої освіти, говорити про менеджмент інтернаціоналізації, які стали дуже важливими практиками для багатьох. Ми можемо ці речі досліджувати і пропонувати свої рішення. І на базі нас можуть вчитися інші. Тому найкраще це відбувається в таких мережах, що стосується суспільно орієнтованого навчання, чи що стосується глобальної взаємодії католицьких університетів з фокусом на кризові стани, чи що стосується, наприклад, європейських альянсів. Тобто раптом ми побачили, наскільки це може бути дуже добрим інструментом, який навіть не так важливий нам, хоча він важливий, але як він є дуже-дуже цінний, наші досвіди, наші контексти, наші думки, наші дослідження, наші виводи для самої системи освіти і для освіти загалом, для знання про освіту, те, що називається менеджментом освіти там, чи соціологію освіти. І тому на цьому рівні ми також набираємо обертів.

Що конкретно змінилося в контексті інтернаціоналізації?

Очевидно, з ковідом був відхід назад. Він був пов'язаний з тим, що після ковіду всі втомилися від онлайну, якось воно багатьох спрацювало, багатьох не спрацювало, були дуже різні випадки. Ми ж змушені були також, як і багато українських університетів, фактично користуватися оцими досвідами онлайновими, через те, що частинка студентів поїхала. УКУ спромігся швидше вийти на кампус. Ми, власне, дуже довго і не були поза кампусом, використовуючи моделі суспільно орієнтованого навчання, що у нас називається Service Learning, ми розуміли, що ми можемо багато всього тут зробити. Але от наші партнери ще до фронту перейшли в онлайн, і ми почали також дивитися на ці формати, як бути близько з нашими партнерами. І таким чином ось формат, пов'язаний з, наприклад, койлами чи віртуальним навчанням, він знов актуалізувався. І з одного боку була ось ця потреба, а з іншого боку ми зрозуміли, що ми достатньо непогано працюємо в цих речах і є дуже багато добрих продуктів, особливо на поєднанні, коли ми працюємо з Collaborative Online International Learning, з різними регіонами, де Україна є присутня. чи коли ми це поєднуємо з суспільно орієнтованим навчанням і можемо робити спільні продукти, наприклад, з громадами в Україні, з громадами, наприклад, в Індонезії. І ми бачимо, наскільки це розширює досвід, наскільки це змінює думку і бачення і студентів, і викладачів, і громад. І ми зрозуміли те, що ось оці формати віртуальні, вони мають мати місце, і ми точно хочемо тут надбудовувати свою якість. Тому в даному контексті ось це фактично була ця зміна, де ми зрозуміли, що ми хочемо бути одними з кращих в нашій країні з методологією койлів, і віртуальне навчання, і в багатьох аспектах ми готові з тим працювати.

Наступне питання стосується, власне, альтернативних шляхів адаптації. Які альтернативні форми міжнародної діяльності? Віртуальна мобільність, онлайн співпраця, practice cleaning, міжнародні дослідження були впроваджені в університеті? Наскільки вони були ефективними?

Це, власне, продовжує те, що я говорив попередньо. Так, були в нас впроваджені І раніше досвіди віртуальної мобільності, і онлайн-співпраці, і онлайн-досліджень, але очевидно, що з війною воно розширилося, і я поясню, чому. Є ще точка, що ось ці продукти дозволили багатьом науковцям і викладачам, користуючись такими програмами, як Scholars at Risk, або, наприклад, програмами, які фінансують перебування викладачів на своєму місці, тобто не виїжджати ніби в іншу країну, що особливо було чутливо в перші роки для чоловіків. Ось, а знаходитися ніби в рідному університеті, але отримувати фінансову допомогу від наших західних партнерів для того, щоб здійснювати дослідження тут. Так, оскільки ми розуміємо, що в багатьох університетів і загалом ринок освіти і економіка просіли через війну. Тому це ніби ще один формат, який запрацював, який дозволив багатьом науковцям, в тому числі нашим, користатися з цих нагод. Але також він дозволив, якраз сфокусував на Україну погляди багатьох науковців. І ми маємо багато вже продуктів онлайн-співпраці між викладачами і науковцями. І я можу сказати, що то вже стає таким певним стандартом. Тобто воно стає елементом стандартного наукового процесу, коли фізичні зустрічі, фізичні дослідження є іншим елементом поряд з онлайн. Раніше онлайн був або виключений, або був такий дуже-дуже допоміжний, аж раптом він став фактично одним з елементів, які дорівнює іншим.

Що ще цікаво, то дійсно було згадано програми твинінгу. Це окремі форми співпраці, коли певні університети зголосилися, по суті, Особливо підтримати українські університети, в тому числі і в нас. І ми побудували таку мережу глобальної солідарності, в яку вийшла велика кількість різних наших партнерів. У нас на сайті є інформація про те, хто туди війшов. Але поряд з тим почалися проекти, наприклад, які МОН почав ініціювати разом з кількома агентствами. Наприклад, Scorma Consultancy Group, яка діє в Британії. Був такий британський проект твінінгу, університети могли собі знайтися разом зі своїми британськими партнерами і отримували кошти, тобто аплікували, отримували кошти на те, щоб зробити якісь певні продукти, наприклад, спільні магістерські програми, чи робити якісь спільні дослідження, чи, умовно кажучи, відкривати курси іноземні британських університетів для українських студентів. Ми скористалися цієї нагоди, і ми дуже раді, що в нас з'явився такий партнер як Нотінгемський університет, де в нас була певна взаємодія перед тим, але на такому більш особистому рівні. А зараз ми знаходимося в такій дуже стратегічній взаємодії. Ми маємо спільну магістерську з гуманітаристикою, із історії. У нас це програма «Майбутнє спадщини» на гуманітарному акультеті. Ми плануємо розвивати цю програму і ми вже готуємося до спільного набору. Таким чином ми трансформуємо продукт, який буде зараз не просто доступний для українських студентів, можливість утримати британський диплом і диплому УКУ, а власне ми хочемо робити рекрутинг вже і на міжнародних студентів, які би приходили на нашу спільну програму. Є ще кілька дослідницьких ініціатив, і це є фактично результатів ось цього твінінгу. який дуже добре спрацював.

Окремо я можу сказати про солідарність з університетом Нотердам, який взагалі виділив свої кошти і багато коштів, тобто своїх, не аплікуючи на якісь зовнішні програми допомоги, на підтримку і наших студентів, і викладачів. на різні дослідницькі програми. І ось зараз Нотердам фактично інвестував кошти в відкриття українського хабу, який ми спільно будемо робити разом з Нотердамом, з Університетом Нотердаму і, зокрема, Інститутом імені Нановіку. з європейських студій на партнерських умовах. Це буде такий центр україністики в Нотр-Дамі, який буде одним з таких яскравих центрів Сполучених Штатів. Ось такі твінінги, такі співпраці білотеранні поряд з міжнародними також став одним з фокусів для УКУ і ми тепер також маємо стратегію розвинути такі форми і мати такого ось одного хоча би стратегічного партнера в кожному, ну не в кожній країні, але принаймні в кожному регіоні, в країні, щоб воно знаходилося в кожному регіоні світу.

Щодо ефективності, я можу сказати, що так. Тобто це були достатньо в свого часу дуже ефективні механізми. Очевидно, що якісь форми там переросли. Очевидно, ми зараз розуміємо, що знову ж таки певна кількість онлайн-курсів чи доступів до Західних курсів онлайн чи відкриті університети, яких часом називають, чи віртуальні університети, вони трішки знову вже втрачають свою актуальність, тобто люди хочуть бути в спільноті, хочуть бути на кампусі, але вони стали елементом, одним з елементів онлайн-програми, яка потім може відбуватися наживо. Я думаю, що ця трансформація була достатньо ефективною. Тобто ці форми, які позалишалися, ті, про які я зараз говорю, вони залишилися. Вони вже тривають не один рік, і очевидно, що вони показують свою ефективність. Вони більше структуризуються. І якщо ми бачили, що перший етап – це був етап такої емоції і бажання допомогти, то зараз наші партнери, і ми вбачаємо в цьому вже

Академічний сенс. І працюємо з тим, вже не в контексті допомоги чи вирішення проблем з доступом до чогось, тому що таким чином ми долаємо якісь там відключення світла чи якісь там інші речі, але ми бачимо, що це перетворюється на педагогіку, це перетворюється на одну з форм досліджень, ми бачимо, що це перетворюється в одну з форм третьої місії, тобто суспільної взаємодійні. Тобто ми бачимо, що це просто вже стає одна з ставилих форм світу праці.

Яким чином інтернаціоналізація сприяла психологічність стійкість студентів і працівників?

Це є цікаве питання. Ми особливо не заміряли, на жаль, щоб мати такі конкретні результати, але з тих відгуків, які ми отримували, для багатьох це були ліки. Особливо в ситуаціях, коли були сім'ї, тобто не тільки студенти, наприклад, їхні батьки чи родина, сім'я, змушені були виїжджати. Поставало питання, ніби що робити, що робити, і ось оця відповідь від наших партнерів – давайте ви на семестр повчитеся в нас. І ми про це просили в наших партнерів. Ось це вже дарувало такі острівці стабільності. І поки собі студенти навчалися, Час проходив і вже можна було зовсім по-іншому оцінювати ситуацію і вже мати якісь доступи до ресурсів. І тому я дуже гордий з того, що насправді, на відміну від багатьох інших університетів, переважна більшість наших студентів повернулася, закінчила навчання в УКУ. те Саме стосується з викладачами. Маємо всього-навсього кілька осіб, які вирішили поки що залишитися в Європі, зокрема, чи в Канаді, чи в Сполучених Штатах, і продовжити своє життя там, але вони також в певних моментах залишилися близькими з нашою спільнотою, і ми маємо зараз також взаємодії. Тому, напевно, що оця і матеріальна солідарність, і символічна солідарність зіграла ось оцю роль. Інакше ми би не бачили ось цього повернення людей. Ми б не чули від них ось цих слів про те, що вони відчуваються впевненими. Тому, до певної міри, тим, хто це потребував, це були острівці стабільності.

А в іншому сенсі, була дуже символічна річ, коли ми отримували від наших партнерів слова подяки. Ми їх транслювали, публікували, пересилали. І особливо в перші місяці, Коли українцям це було дуже важливо знати, що вони почуті, що вони не кинуті на призволяще цілим світом. І університети це показували, особи це показували. І це вселяло надію. Або ж, наприклад, коли ми формували мережі протидії російської дезінформації, чи афілійованим з Кремлем різними асоціаціями, чи мережами науковців, чи російських агентів в науці. І це вселяло також відчуття справедливості, тому що ми розуміємо, що світ розуміє оцю неправду, І ми бачимо, що ті люди, які транслюють, поширюють, які були рупорами Кремля, вони замовкають, їх не хочуть слухати. І ми вважаємо, що це справедливо. Тому я думаю, що в тому контексті ось ця ментальна стійкість, вона таки була забезпечена. І ми можемо про це говорити.

Чи можна поділитися прикладом прояву гнучкості або стійкості з боку команди чи студентів, підтримці міжнародної активності під час війни. І насправді ми багато цього маємо, прикладів. Я би тут міг сказати різні міжнародні змагання, де попри війну, попри

виключення, студенти тренували, що це є змагання, які пов'язані з правничими студіями, ось і мудкорти, наприклад, чи інші змагання, де команди виїжджали і вигравали, чи різні симуляції а-ля як моделі ООН, коли наші студенти роблять показують Україну з найкращого боку, показуючи, поза основною програмою, значно впливаючи і поширюючи про Україну. Чи, наприклад, це можуть бути дослідницькі ініціативи, коли наші студенти ставали учасниками конференції прикладних наук і комп'ютерного бачення, і пропонували різні рішення, які багатьма науковцями потім сприймалися і поширювалися як дуже досконалі рішення, як дуже досконалі дослідження.

Інші речі, це пов'язано, наприклад, з тими акціями в громаді, які проявляли студенти, які їхали навіть на міжнародне навчання, чи їхній прояв міжнародного волонтерства, коли вони до багатьох організацій підтримки українців співпрацювали поза своїм навчанням. Я думаю, що це також є одна з таких точок. які якраз показують цю стійкість, що попри травму, попри виклики війни, так ми зрозуміли, що освітня культурна дипломатія дуже важлива і власне в міжнародному контексті студентські голоси і студентські історії будучи, чути, чи голоси і історії дослідників і активно ретрансльовували.

Щодо міжнародної солідарності і партнерства, яку підтримку надавали університету, я вже це згадував, і ресурси, і адвокацію, і технічну допомогу. Так, ми утримували, знову ж таки, наші мережа солідарності — це дуже добрий приклад. Альянси європейські, зокрема, які відкрили місце для українських університетів, тому що український університет поки що не може бути учасниками європейських альянсів, але через різні механізми нас робили такими. І зараз це змінило нашу стратегію, в нас тепер є стратегія, щоб кожен український Університет собі, і ми поширюємо ці практики фактично через те, що в нас є стратегія, щоб наш кожен факультет був учасником Європейського альянсу в тих тематиках, які цікаво. Ось, і які я зараз забезпечую, є ресурси, кошти, підтримку, є обмін дослідченнями, думками. і доступом до різних мобільностей і до спільних проєктів. І це те, що, власне, відбувається. І такі от глобальні освітні мережі дуже часто робили не тільки альянси, але й цілі мережі. Ці ком'юніті, наприклад, як європейська асоціація з міжнародною світою, чи регіональні, як американська чи канадська чи інші, вони запрошували на свої зібрання, на свої конференції, так само і в мережі католицьких університетів, виділяли час, де ми могли говорити, пояснювати, що сталося. І це був дуже великий прояв ось цієї адвокації і солідарності. не рахуючи тих коштів і проєктів, про які я згадував.

Яким чином ми чи з консорціями, чи з альянсами сприяли міжнародні співпраці і реагували на виклики війни?

Я говорив про міжнародні альянси, так і консорції європейські, світові, католицькі безпосередньо. Але, власне, шукаючи відповідь на потреби громад, ми з Українськими університетами створили Альянс українських університетів, де об'єднали свої зусилля з тим, щоби допомагати громадам виконувати свою третю місію, тобто виконувати університетам свою третю місію. І, власне, разом спілкуватися з нашими міжнародними партнерами і посилювати один одного. Так, наприклад, дуже добре в контексті міжнародної діяльності вже запрацював і вже другий рік Є така школа для викладачів з розробки і використання методології COIL. І в нас вже з'являється таке велике комьюніті

викладачів з різних університетів, які роблять COIL. Ми вчимося і, скажімо так, Ми запрошуємо на такі зібрання різних колективів і тих, хто розвиває цей напрямок з цілого світу. Ті, хто придумали, наприклад, оці формати, розробляють ці формати, тобто знаних експертів цих галузей. І очевидно, що в даному керунку чи в інших керунках, коли ми це робили самі для себе, так, напевно, що це було б можливо. Але коли ми об'єднуємо зусилля з іншими нашими партнерами і говоримо, дивіться, що ви надаючи свою експертизу, ви не тільки одному університету допомагаєте, ви допомагаєте коаліції університетів, це буде мати вплив на вищу освіту. Це зовсім інша модель, і це зовсім інший вплив і розмова, і партнери, і донори більш охоче підтримують саме ось таку взаємодію. З іншого боку, ми також розуміємо, що багато викликів ми самі не подолаємо, особливо якщо говорити про уку, який є малим університетом, з великим впливом, але в тому числі ми бачимо цей вплив за такого ось партнерства. І Альянс університетів – це є дуже добра основа, яка допомагає нам навчатися один в одного і об'єднувати зусилля і ресурси заради більшого.

Як міжнародні партнерства підтримують фізичну або інфраструктурну стійкість?

Так, я частково згадував, була і гуманітарна допомога, і, зокрема, допомога і викладачами, і студентам. Різні програми і проекти, звичайно, це було достатньо структурно. Ми також мали Приклади в УКУ, коли нам відкривали свої ресурси, бібліотечні ресурси, і до сих пір відкривають навіть такі ресурси, наприклад, доступу до якихось програм, чи, наприклад, онлайн-курсів, чим ми можемо собі користуватися. В УКУ було цього, на щастя, менше, але, наприклад, постраждалі університети мали також Багато з них є нашими партнерами на Сході і на Півдні, то вони мали також якраз допомогу з обладнанням, особливо коли росіяни знищували там лабораторії, дослідницькі центри, тоді багато університетів, партнерів передавали це обладнання. в уку, на щастя, цього не трапилося. Дай Боже, щоб не трапилося, але ось такі випадки також були. В нашому випадку, ще раз, в більшості йшлося про відкриття для нас доступів до програм, до онлайн ресурсів, надання різних лекцій, надання дослідницьких програм, дослідницьких путуг, залучення викладачів і спільна аплікація на різні донорські і грантові програми.

Як УКУ реалізовував стратегію культурної освітньої дипломатії через інтернаціоналізацію?

Я також це, по суті, говорив, так? Тобто, ми вклали собі в стратегію УКУ глобальний ось оцю частку того, що ми активно хочемо використовувати освітньо-культурну і наукову дипломатію, а також церковну дипломатію, так? І от, яскравим прикладом є Зокрема, інавгурація Інституту Гаврїїла в Сполучених Штатів, коли наш президент владика Борис заснував цей інститут і програму, яка зараз ще й з особами, які будуть в церковній дипломатії працювати. Тобто ми зрозуміли, що це є Це є ось ціла наша відповідальність. Ми таким чином можемо сильно допомогти Україні, державі, де класична дипломатія має інші задачі і де часто вона може бути обмежена, тому що іноді офіційна позиція країн може не сприяти якимось трансформаціям знизу. Тому що це можуть бути амбівалентні країни чи нейтральні країни, які не будуть підтримувати Україну. Але на рівні університетських спільнот, на рівні впливу на думки людей, на суспільства, через різні медійні канали, ми,

виявляється, можемо говорити поза офіційною позицією і змінювати наративи, змінювати думки людей. По суті, наша стратегія УКУ глобальний і є цією стратегією культурної, освітньої і наукової дипломатії. Більше того, ми це зараз підсилили тим, що ми відкрили фондацію в Польщі з центром у Вроцлаві. І це є такий хаб міжнародної УКУ, куди наші партнери, не приїжджаючи в у Львів через безпекову ситуацію, можуть зі студентами приїжджати туди, а ми приїжджаємо туди. Тобто, наприклад, це знову ж таки відкриває можливість робити те, що називається faculty-led tours, коли викладачі, які разом викладають курс чи здійснюють дослідження, студентами можуть з'їхатися, і ми використовуємо, власне, нашу фундацію у Вроцлаві, місто Вроцлав саме по собі для того. Також ми посилили американський напрям, ми маємо зараз нашу представницю в Сполучених Штатах, академічну представницю, яка буде діяти з академічними науковими проєктами і розвиватися з конкретними університетами, на додачу до фундації у клубі Сполучених Штатів, яка допомагає нам робити фандрейзинг. Ми розгорнули зараз програму BRIDGE донорства і допомоги фонду відродження, яку ми будемо робити з американськими університетами. П'ять католицьких університетів з п'яти країн Латинської Америки, де ми разом будемо якраз розробляти курси COIL і будемо організовувати таку конференцію керівників міжнародних відділів, які приїдуть для того, щоб ми подумали, як нам краще співвіяти з університетами. І відверто тут скажу, що ми вже маємо розмови з багатьма нашими посольствами за кордоном, які, бачучи цю активність, починають нам допомагати і, з іншого боку, починають формувати якісь певні запити про те, що, дивіться, нам було би добре подивитися, чи там, подіосліджувати ці речі, чи повзаємодіяння без тими середовищами, чи ви б могли нам допомогти, чи є у вас спеціалісти, які можуть нам в тому допомогти, чи є в нас науковці, викладачі, які можуть в ці напрямки зайти. І таким чином це дуже-дуже активно відбувається. до нас також вже звертаються низки посольств, які стикаються з певними задачами, для яких їм треба більш інтелектуального людського ресурсу, і ми бачимо, що університети можуть це підтримати. Тому я би сказав, що це все тільки ще нарощується, але це вже дуже добра база, про яку ми говоримо. І тим чином ми зараз хочемо побудувати нашу культурно-освітню наукову дипломатію в такому аспекті, що ми хочемо зробити ніби оцю дипломатію для освіти і науки. Тобто використовувати оці ці нагоди, про які я говорив, для того, щоб підсилювати освітні наші компоненти наукові. використовувати ці ресурси, використовувати зв'язки і нагоди. Ми хочемо також підсилити освіту і науку для дипломатії, посилити позицію позиціонування України. І ми хочемо посилити, по суті, дипломатію в освіті і науці, тобто оці компоненти взаємодії з міжнародним середовищем, які мають стати, по суті, стандартом і вже стають стандартом нашої освітньо-дослідницької діяльності. Наприклад, ми вже чітко сказали, що ми не будемо відкривати програм, які, наприклад, не будуть мати закордонного компоненту. Навіть ті програми, які будуть зорієнтовані на Україну, ми все одно хочемо, щоб вони вживали міжнародні компоненти, чи подвійні дипломи, спільні дипломи, чи це будуть якісь модулі, скажімо, чи міжнародні стажування, чи якісь інші речі, так? І чи так само дослідження, щоб це більше-більше воно відбувалося в рамках міжнародних досліджень, мереж міжнародних, де наші науковці будуть з іншими науковцями взаємодіяти, чи так само проекти, які ми робимо, суспільні проекти, ми, можливо, розуміємо, що є частини, які спрямовані на наші досвіди, але ми також готові ділитися рішеннями, які відпрацьовані були в Україні з тим, щоб вирішувати подібні проблеми за кордоном.

Чи розробляє наш університет стратегію відновлення міжнародної співпраці після війни?

Єдина точка, яка тут стоїть, це якраз залучення активно іноземних студентів, і викладачів, тобто міжнародних талантів, які після закінчення війни приїжджали в Україну і використовували свій професіоналізм для відбудови. Це найбільше питання. На жаль, зараз дуже багато університетів не дозволяють формально студентам приїжджати сюди, а ми бачимо, що тут такі великі потреби, які сама Україна не вирішить, які будуть пов'язані з відбудовою, особливо коли ми говоримо про принцип **BBB**, тобто Build Back Better. І нам треба найкращі таланти у світі, які будуть тут працювати і з травмами, і з економікою, і з інклюзією, і з фізичною відбудовою, і з допомогою з новими інклюзійними рішеннями. І, таким чином, тут також є наша стратегія в тому, щоб ми, по суті, зараз через оцю онлайн-взаємодію і, зокрема, взаємодію через наші бейтвейди, наприклад, як в вроцлаві, ми створили такі постійні проєкти співпраці, які далі, коли це буде можливо, втіляться в те, що будемо мати спільні проєкти приїздів сюди. І, власне, на всіх міжнародних майданчиках, де я тільки є, я завжди говорю про те, що Коли ви зараз вже говорите про солідарність наші партнери, чи про підтримку України, то справжньою підтримкою якраз є те, що ви включаєте українські кейси в навчання, у дослідження, і ви починаєте працювати із нами, з іншими українськими університетами для того, щоб Студенти, випускники, таланти приїжджали в Україну і робили ось оцю відбудову, але знаком плюсу, набагато краще, чим воно було. І наша стратегія в даному напрямку якраз полягає рухання через онлайн. створення дослідницького портфоліо, спільного створення і підтримку дослідників, створення навчального портфоліо разом, використання наших дейтмейів в вротславі. Зараз і очікування цих нагод і можливостей, щоб після нашої перемоги і після закінчення війни вже мали такі от знання напрацьований проєкт, який ми вже на місці реалізовуємо. А наразі ми такими провайдерами виступаємо, коли, наприклад, якась завданнямиз бізнесом, чи з NGO, чи з громадами відбувається через нас, але з завданнями. Яскравим прикладом є Business on the Frontlines, проєкт, який має Нотердам, коли студенти приїжджають в такі от кризові точки і працюють над вирішенням бізнес-потреб.

Наступне питання, які є ключові уроки щодо підтримки інтернаціоналізації в умовах кризу і які б рекомендації могли іншим інституціям, якщо опинилися в умовах конфлікту або нестабільності?

Стосовно інтернаціоналізації є кілька уроків. Перше, це є те, що дійсно дуже багато і дуже важить партнерства. Добре розвинуті партнерства – це не просто про ресурси, це про цю культуру взаємодії і підтримки, яка знаходиться. Люди самі пропонують підтримку, коли навіть не потрібно про неї просити. І це є важливо. Тобто, історія тут така, що між університетами в міжнародному контексті ми бачимо, наскільки важливим є ось оця

консорціумна чи альянсна співпраця, яка якраз формує ось таку когорту взаємодії. Перша рекомендація є мати таких друзів, з якими можна це розбудовувати. Друга ідея і другий урок, який ми винесли, це те, що нам вкрай необхідно мати ці форми взаємодії. Тобто дуже різні форми взаємодії. І не зводити це тільки до студентських чи викладацьких обмінів чи спільних наукових проєктів. Ми бачимо, що наша методологія роботи в час війни, ті підходи, ті сервіси, як ми їх вибудовуємо для себе, але й для громади, для суспільства, це є дуже важлива точка навчання для інших. які, на щастя, не володіють цим досвідом, але ми для них, ми їх вчимо, ми є тим досвідом, в кого вони навчаються. І тому цей досвід дуже важливо формувати, описувати, робити з цього кейси, робити навколо цього дослідження і поширювати його. Це те, що досить важко в час криз і в час війни ти робиш, тому що ти вирішуєш основну проблему. Але ти мусиш це робити і можеш з партнерами говорити, щоб вони тут допомагали. Наприклад, багато нам допомагають поописувати ці досвіди тільки тому, що ти не встигаєш. Але оці уроки треба писати і їх треба поширювати.

І третя точка, яку я би хотів сказати в контексті інтернаціоналізації, це те, що, по суті, Нам вкрай важливо розуміти про те, що багато ініціатив йдуть знизу вверх. І це важлива дуже точка. Тобто стратегія має бути в кризових ситуаціях, що багато всього може бути знизу вверх. Треба слухати і говорити зі своїми викладачами, своїми працівниками, студентськими спільнотами. Якщо університет правильно взаємодіє до того, то дуже багато буде зроблено на нижньому рівні. І топ-адміністрації, і потрібно просто це підтримувати. Не вигадувати щось, а просто підтримувати. І, по суті, багато ініціатив можуть бути виконані між тими категоріями і спільнотами самі. Це, по суті, один з таких найбільших також уроків, що децентралізація в Україні є однією з таких якісних реформ, так само і тут. Така децентралізація взаємодії є достатньо добрим підходом.

Якщо говорити про форми інтернаціоналізації, як війна вплинула на фізичну мобільність студентів-викладачів, очевидно, що зупинка кордонів для чоловіків стало викликом. який ми намагалися весь час подолати, потім міністерство вже почало сприяти тому, щоб і студенти-хлопці, і чоловіки-науковці могли виїжджати на короткотермінові програми обміну, але і тут відбулася певна така напруженість. Чому? Тому що офіційно дуже багато програм і політик в цьому відкрилися для державних університетів, Приватні університети в регуляторному аспекті були виключені. І, по суті, це створило потребу, ось кожного разу, коли наші студенти УКУ чи наші викладачі УКУ їдуть за кордон на якісь дослідження чи на якісь програми, ми мусимо просити окремих дозволів, в той час як студенти Державних університетів це не мусять робити, бо їхня ця можливість запрошення майже всім, там також є певні документи, але це все забезпечено державою. І тому це створює, ніби такий дуже хибний розділ. Історія про багато незручностей, але це в принципі про такі ліберальні уснови, як справді можна і треба працювати. Так що якщо ми створюємо механізми регуляторні, ми маємо створювати їх для всіх і не створювати якихось таких виключень. Наприклад, зараз залишаються у зв'язку з цим достатньо проблемними участі в різних олімпіадах, в різних міжнародних конкурсах. Іноді в нас вже є випадки, коли студенти-хлопці просто не виїжджають, тому що вони не можуть поїхати, тому що чи

міністерство, чи кордонники обмежують ці можливості. Ми розуміємо, що це ніби криза велика, але знову ж таки тут йдеться про якісь рівність умов. В той же час дуже багато програм відбувалися для дівчат. І було настільки багато, що навіть ті, хто дуже собі сумнівався, почали ними користуватися і побачили, що нічого складного немає. Тому, скажімо так, це те, що ми побачили з іншого боку.

Як щодо видів віртуальної мобільності?

Так. Койли, віртуальні програми Erasmus, ми мали в них участь і беремо в них далі участь. Я вже говорив, що койл-методологія є і буде одною з центральних методологій викладання і дослідження в УКУ, тому віримо в цей проект і розвиваємо його, наскільки вона є ефективним

Треба оцінювати таким чином, що в ситуації, коли, наприклад, важко здійснювати фізичну мобільність, це є певна можливість. З іншого боку, коли ми розуміємо, що коли через них ми отримуємо доступ до тих викладачів, яким важко приїхати, або неможливо приїхати в Україну, то це краще, ніж нічого. В контексті ефективності курсів, то, буває по-різному, КОЕЛ-програми є достатньо складними, і не все відбувається не з першого разу, але це неймовірний досвід, коли Ти можеш разом робити курси з тими країнами-регіонами, де дуже мало присутня Україна, і де би традиційно було б важко туди поїхати. Там цілі групи, наприклад. Одиночні студенти так, але цілі групи ні. Я маю на увазі маленькі досвіди з Індонезією, з індонезійськими університетами. Буду мати зараз доступ з американськими університетами. де нечасто наші студенти їздять. І, власне, соіl це є можливість таке робити. в контексті Erasmus і віртальної програми, то це дуже добрий допоміжний компонент. Тобто, коли курси можуть мати онлайн частинку, а потім зустрічатися наживо, це значно економить ресурси. І це, в принципі, допомагає побудувати таку педагогіку.

Чи були адаптовно навчальні програми для збереження посилення міжнародного компоненту, нові програми англійської і спільні подвійні дипломи?

Так, ми взяли ось такий ракурс на подвійні дипломи трішки більший. Я не скажу, що ми раніше його не мали, але ось тепер ми не подавали ніби чіткій шутку програми, що дуже яскрава якраз була ось оця мотивація про те, що нам потрібно більше поширювати знань і інформацію про Україну в світі. Тому ми маємо зараз, ми переглянули, ми маємо чіткий перелік наших міжнародних партнерів і програм наших, зокрема, міністерського рівня, які ми хочемо з них вибудувати подвійні чи спільні дипломи.

Чи була підтримана концепція інтернаціоналізації вдома? Які перспективи міжкультурного навчання на кампусі?

Так, це є частинка цього всього елементу. У нас, власне, концепція інтернаціоналізації вдома була закладена в попередню нашу стратегію, яку ми зараз змінили. Цей елемент Залишився, на ньому вже немає такого великого акценту, окрім того, що ми побудували бренд Уку глобальний, є сайт, де ми все пов'язане з нашою культурною освітньою і науковою дипломатією тепер асоціюємо з ним, але також разом з тим ми говоримо і дбаємо зараз про перехід на двомовність. Тобто ми хочемо і в документації університетській, і в каналах комунікації через сайти, все більше і більше переходити на українську та англійську мови.

Чи збереглися або були зрушені міжнародні дослідницькі проекти?

Так, я про це згадував. були розширені, то я не буду повторюватися. Єдине, що війна дійсно вплинула на їхню тематику, тому що дуже багато зараз наших проектів, власне, пов'язані з тематикою війни. Чи це переосмислення війни, чи це переосмислення суспільних трансформацій, чи це є робота з ветеранами, чи це є лікування травм, війни, реабілітація, психологічна стійкість. Тобто очевидно, що воно працює і крутиться навколо тематики війни, і використання нашого досвіду, і таким чином традиційні теми. Вони не зникли надто сильно, багато хто з дослідників продовжує робити щось, але очевидно, що тут ситуація вимагає, і багато хто перебудувався. Якщо, наприклад, у нас були міграційники, соціологи, які традиційно досліджували різні форми міграції, чи урбаністичні, наприклад, речі, то вони зараз переключилися в міграцію, пов'язану з біженцями. з вимушеними переселенцями. Або, наприклад, якщо ми дивилися до питань інклюзії, то тепер ветерани, ті, хто прийшли в жахи війни, і мають виклики чи фізичного, чи психологічного характеру в контексті інвалідності, то це стало фокусом.

Яка форма інтернаціоналізації виявилась найбільш стійкою? яка найменше стійкою?

Я би сказав так, Освітня і культурна дипломатія розвивається. Інституційні партнерства стали більш стійкішими. Наукові дослідження міжнародні — це та, куди ми зараз дуже активно інвестуємо. Інтернаціоналізація вдома. Ми добре відпрацювали попередні етапи. Фактично, ми зараз підганяємо цю інтернаціоналізацію вдома під форму ось цієї міжнародної взаємодії, яка нам потрібна. Інтернаціоналізація навчальної програми так посилалася, особливо що стосується магістерських програм, в нас аж фокус є на цьому. Віртуальна мобільність очевидно, однак вона посилилися, власне, в контексті coil. Тобто не самі лекції іноземних викладачів у найвключах, які було, і воно до зих пір присутнє, але ми, як я говорив, значно посилили акцент на койли, наприклад, чи на формат Global Talks. коли студенти з однієї країни, з іншої країни можуть мати спільні платформи для різних дискусій. Ну і фізична мобільність, вона збільшилася в кількостях. Тобто стільки пропозицій, як зараз є, вже давно не було, особливо в перші періоди війни. Це була одна з

питань міжнародної мережі солідарності, яку ми побудували. Зараз воно знову ж таки встає на свої рамки Тобто дещо, може, трішки там спадає. Єдине, що сильно обмежились можливістю для хлопців, тільки недавно вони знали, що таки відкрилися, і то, якщо говорити про різні змагання, корикутермінові, культурні поїздки, то ні, це все ще залишається достатньо обмеженим. Два останні питання.

Чи має УКУ стратегію збільшення кількості іноземних студентів, які приїжджають на навчання чи стажування?

Так, ми маємо цю стратегію, однак це стосується виключно тих програм, які ми інтернаціоналізовуємо. Тобто, магістерських програм, де ми маємо цей план і, наприклад, от знову ж таки, приклад магістерської програми з Майбутнього Спадщини, яка переросте в спільну програму з Нотінгемським університетом, де ми будемо робити спільний рекрутинг. Також ми маємо плани, наприклад, з школою публічного правління, ми маємо плани з програмою з Data Science, ми маємо плани з програмою права, з психологією, з іншими програмами. Тобто це буде дуже-дуже природній компонент. Ми не робимо ставки, щоб просто іноземних студентів мати і збільшувати їхню кількість, так як це відбувається в інших університетах. Натомість ми будуємо продукти, які вже включають і мали би бути цікаві іноземним студентам. Але ще є одна частка, що ми також в короткострівалих і професійних програмах, особливо через літні школи, таким чином плануємо їх більше залучати. Хоча от такого цілісного завдання про те, щоб ми зараз наситили кампус, чи коли буде це можливо, наситили кампус іноземними студентами, в нас немає такого пріоритету. Тобто ми більше дивимося тут з точки зору талантів, те, що я сказав, професійних взаємодій. І ось доповнення досвіду наших студентів, доповнення знань про Україну, але також залучення власне тих професіоналів, які можуть тут на місці допомогти.

Що може тут допомогти. Ось ті програми взаємодії, койлів, суспільно орієнтованого залучення, стажування, спільні проекти, faculty-led tours – це те, що допомагає. І вважаємо, що на це є достатньо великий попит. Ми навіть говоримо про те, що якщо ви хочете гарно зробити свою кар'єру в тій чи іншій галузі, напевно, що Україна післявоєнна – це буде найкращий країна для того це робити. Та потреба, та кількість потреб, просто величезна. І можна дуже швидко навчитися тут і здобути дуже добре ім'я, якщо ти є талановитий.

Останнє питання, яким чином Альянс українських університетів, об'єднавши ресурс експертизи, зміг підсилити потенціал інтернаціоналізації вищої освіти?

Я вже згадував про COil, ми також плануємо вибудувати такий спільний coil-центр. Я би додав до того всього ще питання, наприклад, моделювання ООН, з яким головним процесом працює, про плани такі, що ми Є одні з небагатьох, хто представляє Україну на цій платформі, і ми берем участь в національних, найбільших світових змаганнях, але також по різних регіональних конференціях. Ми вже говорили про те, що Україна також має намірів, має плани бути ось такою регіональною конференцією. щоб весь світ

з'їжджався сюди. І, очевидно, після нашої перемоги і настання безпекової ситуації це питання буде розглядатися. І ми маємо партнерів в інших регіональних конференціях і в наглядових радах самої моделі. І для того, щоб це якісно відбулося, нам потрібно навчити інших. Моделювання ООН – це не якась нова дивна річ, багато воно відбувається, і таких форматів є багато, але ось те NMAN, про яке я говорив, це найбільша така ось модель. І по суті, в рамках Альянсу ми також плануємо робити такі спільні змагання для того, щоб включити якомога більше українських університетів, і це дозволить нам потім перспективно мати Україну як одну з світових регіональних моделей, так з'явимося на карті цілого світу. І об'єднання ресурсів тоді дуже-дуже важливе.

Інша точка, то є якраз спільні проекти. Ми лобіюємо також і говоримо про можливість українських університетів бути полноцінними учасниками європейських альянсів. І ми показуємо там свою діяльність про те, що ми, власне, хочемо мати той підхід. Тому для багатьох це дійсно посилення, власне, спроможності. Ну і на загал, Ось ми бачимо, що в випадку УКУ, маючи там УКУ глобально як нашу стратегічну ціль, ми фактично добавляємо до тих зусиль, про що я згадував, багатьох українських посольств, там ще аналітичних центрів, до цієї діяльності. Тобто там, де формально і офіційно українська влада і українська дипломатія може не справлятися з різних причин, чи не можуть впливати, то ми бачимо, що університети можуть бути там більш потужними гравцями.

Інформована згода
Інтерв’ю з Дмитром Шеренговським від 16.05.2025

Шановний пан Шеренговський Дмитро, Вас запрошено взяти участь у дослідженнях (у формі інтерв’ю), що проводяться Процик Галиною, заступницею проректора Українського католицького університету із зовнішніх зв'язків та суспільного служіння (з питань міжнародної співпраці), а також Онисько Анною-Андріаною, студенткою четвертого курсу програми “Етика-Політика-Економіка” Українського католицького університету.

ПРОЦЕДУРА
Ви поділитеся своїм досвідом, взявши участь в інтерв’ю, яке триватиме 60-90 хвилин та буде записане в аудіо- чи відеоформаті. Інтерв’ю проходитиме онлайн на заздалегідь погодженій платформі. До, під час і після інтерв’ю Ви можете поділитися своїми попередніми публікаціями або іншими інтерв’ю, які, на Вашу думку, можуть бути корисними з метою збору та аналізу інформації, однак це не є обов’язковою умовою.

КОМПЕНСАЦІЯ ЗА УЧАСТЬ
Грошової або матеріальної компенсації за вашу участь у цьому дослідженні не передбачено.

УЧАСТЬ В ІНТЕРВ’Ю
Ваша участь в цьому інтерв’ю та дослідженнях є добровільною, що означає, що Ви можете зупинити інтерв’ю в будь-який момент без негативних наслідків.

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЇ
Підписуючи цей документ, Ви даєте згоду, що зібрана під час інтерв’ю з Вашою участю інформація може бути використана та опублікована у бакалаврській дипломній роботі, статтях, розділах до книг, презентаціях, та в інших подальших індивідуальних роботах різних форм авторів Процик Галини та Онисько Анни-Андріани, або в роботах у співавторстві з іншими авторами. У роботах зібрана під час інтерв’ю, інформація буде використана у формі цитат із зазначенням Вашого прізвища та імені, або в узагальненій формі.

ПІДПИС
Я,Дмитро Шеренговський (ім’я та прізвище учасника інтерв’ю), розумію процедури та умови описані вище і погоджуюся на участь в інтерв’ю та дослідженнях.

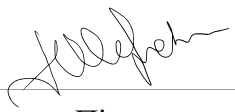

21.05.2025

Підпис Дата

Інтернаціоналізація українських університетів в умовах війни: опитування представників Альянсу Українських Університетів

Шановний(-а) представнику(-це) українського університету,

Запрошую Вас взяти участь в опитуванні, яке проводиться в межах мого бакалаврського дослідження на тему «Інтернаціоналізація вищої освіти в умовах війни: адаптація, стійкість та перспективи на прикладі українських університетів»

Опитування проводиться за участі:

- Процик Галини — заступниці проректора Українського католицького університету із зовнішніх зв'язків та суспільного служіння;
- Онисько Анни-Андріани — студентки 4 курсу програми «Етика–Політика–Економіка» Українського католицького університету.

Мета опитування: зібрати експертні думки представників українських університетів для аналізу стратегій міжнародної співпраці, форм інтернаціоналізації та їх впливу на стійкість освітніх інституцій у період повномасштабного вторгнення.

Час заповнення форми: приблизно 60 хвилин.
Усі відповіді будуть використані виключно в дослідницьких цілях, без публічного розголошення персональних даних.

Щиро дякую за Ваш час та цінний внесок у моє дослідження!

The respondent's email (**s_lukanjuk@yahoo.de**) was recorded on submission of this form.

Email *

s_lukanjuk@yahoo.de

Ваше ім’я та прізвище

Сергій Луканюк

Назва університету, який Ви представляєте

ЧНУ

Ваша посада

начальник відділу міжнародних звязків

Чи є Ваш університет членом Альянсу Українських Університетів (AUU)?

- (●) так

Стратегічний вплив і інституційні пріоритети

Як повномасштабне вторгнення Росії вплинуло на міжнародні пріоритети та стратегії вашого університету?

На жаль на початку війни було певна зупинка міжнародної діяльності, але невдовзі почалася її відновлення. Це особливо стосується мобільності студентів, співробітників та викладачів закордон. Також проєктна діяльність отримала імпульси для розвитку.

Чи змінилася фундаментально роль інтернаціоналізації у вашому університеті після початку війни?

Починаючи з минулого року інтернаціоналізація стала однією з основ стратегічний план розвитку університету до 2029 року.

Альтернативні шляхи та адаптація

Які альтернативні форми міжнародної діяльності (віртуальна мобільність, онлайн-співпраця, проєкти з твинінгу, міжнародні дослідження) були впроваджені у вашому університеті? Наскільки вони виявилися ефективними?

Альтернативні форми міжнародної діяльності були частково впроваджені як доповнення до основних форм. Вони виявилися хорошим доповненням, але в жодному разі не можуть замінити основні форми.Їхні успішне використання можливе в співпраці.

Стійкість та психологічна підтримка

Яким чином інтернаціоналізація сприяла психологічній стійкості студентів і працівників (через мережі підтримки, символічну чи матеріальну солідарність, ментальне здоров’я)?

Наші закордонні партнери підтримують наш університет з першого дня. Для цього були створені різноманітні мережі підтримки з деякими іноземними партнерами. Також матеріальна підтримка виявилась важливим чинником, як наприклад надання нашими іноземними партнерами генераторів, еко фло, компютерної та іншої техніки.

Чи можете ви поділитися прикладом прояву гнучкості або стійкості з боку вашої команди чи студентів у підтримці міжнародної активності під час війни?

Незважаючи на всі обставини, які повязані з війною, ми намагаємося підтримати та розвивати нашу міжнародну діяльність. Таким прикладом можна назвати роботу з іноземними партнерами в питаннях їх візитів до нашого університету, де докладаються зусилля в їх відновленні.

Міжнародна солідарність і партнерства

Яку підтримку надали вашому університету міжнародні партнери або глобальні освітні мережі під час війни (ресурси, адвокація, технічна допомога)?

Насамперед це є технічна допомога та матеріальні ресурси.

Яким чином участь у консорціумах (наприклад, Альянс українських університетів) сприяла міжнародній співпраці та колективному реагуванню на виклики війни?

Асоційована участь в 2 альянсах європейських університетів дозволила досить якісно відновити процес мобільності, знайти нових партнерів для наукової діяльності та сприяти підвищенню кваліфікації адміністративного та навчального персоналу.

Як міжнародні партнерства підтримали фізичну або інфраструктурну стійкість (гуманітарна допомога, обладнання, підтримка кампусів)?

Партнерства з німецькими, польськими та румунськими університетами сприяли цьому.

Освітня та культурна дипломатія

Як ваш університет реалізовував стратегії культурної та освітньої дипломатії через інтернаціоналізацію під час війни (популяризація української культури, міжнародні заходи, участь у медіа)?

Наш університет також в співпраці з іншими інституціями проводить різні щодо популяризації української культури, мистецтва та мови.

Планування післявоєнного відновлення

Чи планує ваш університет післявоєнне відновлення в контексті інтернаціоналізації? Які стратегії розробляються для поновлення міжнародних партнерств та проєктів?

Наш університет працює над процесом модернізації міжнародної діяльності шляхом підписання стратегічних партнерств з європейськими університетами. Також важливим буде збільшення кількості міжнародних проєктів шляхом залучення більшої кількості спеціальностей.

Уроки та рекомендації

Які ключові уроки виніс ваш університет щодо підтримки інтернаціоналізації в умовах кризи?

Гарно сформована стратегія інтернаціоналізації дозволяє більш ефективно подолати кризу завдяки диверсифікації допомоги, можливості залучення додаткових ресурсів (зокрема гуманітарної допомоги). Також криза є потужним та додатковим стимулом завдяки збільшенню уваги до тих, хто перебуває в кризі.

Які рекомендації ви дали б іншим освітнім інституціям, що опинилися в умовах війни або криз?

Війни та кризи бувають різного характеру, тому надавати якісь рекомендації в таких випадках майже не можливо. Це ми бачимо на прикладі різних українських університетів.

Форми інтернаціоналізації

Як війна вплинула на фізичну мобільність студентів та викладачів?

В перші місяці відбувалося помірне зменшення мобільності студентів та викладачів. Згодом було відновлено на 80% довоєнну мобільність.

Які види віртуальної мобільності були реалізовані (COIL, віртуальні програми Erasmus)? Наскільки ефективними виявилися ці форми у порівнянні з фізичною мобільністю?

Види віртуальної мобільності використовуються нами в незначній мірі, оскільки вдається й надалі здійснювати фізичну мобільність.

Як було адаптовано навчальні програми для збереження або посилення міжнародного компоненту (нові програми англійською, спільні/подвійні дипломи)?

В університеті функціонує до 6 програм, де викладання може вестися англійською мовою, тому університет веде плідну роботу в цьому напрямку. ЧНУ має більше 10 програм подвійних дипломів з партнерами Румунії, Словаччини та Польщі.

Чи впроваджував ваш університет під час війни елементи «інтернаціоналізації вдома» (Internationalization at Home) в час повномасштабного вторгнення? Як саме?

Існує в малій мірі. Триває робота в цьому напрямку.

Чи збереглися або були розширені міжнародні дослідницькі проєкти? Чи війна вплинула на їхню тематику або форму?

Виконання дослідницьких проєктів з іноземними партнерами з початком війни було збережено. Можливості щодо нових проєктів збільшилися завдяки фінансової підтримки європейських партнерів. Спочатку основною формою став онлайн формат, але зараз використовується змішаний формат, оскільки європейські партнери не можуть відвідати Україну. Тематика - право, європейська інтеграція, економіка, матеріалознавство.

Яка з форм інтернаціоналізації виявилася найбільш стійкою у вашому університеті під час війни? Яка— найменш стійка? Складіть, будь ласка, рейтинг форм інтернаціоналізації за ступенем їхньої стійкості у вашій інституції (від найстійкішої (5) до найвразливішої (1)) та поясніть свій вибір. (Фізична мобільність, віртуальна мобільність, інтернаціоналізація навчальної програми, інтернаціоналізація вдома, міжнародні наукові дослідження, інституційні партнерства)

	1	2	3	4	5
Фізична мобільність	○	○	○	○	◉
Віртуальна мобільність	○	○	○	◉	○
Інтернаціоналізація навчальної програми	○	○	○	◉	○
Інтернаціоналізація вдома (Internationalization at Home)	○	○	○	◉	○
міжнародні наукові дослідження	○	○	○	○	◉
інституційні партнерства	○	○	○	○	◉

Поясніть, будь ласка, свій вибір

Згода на використання інформації

Підтверджую, що я ознайомлений(-а) з умовами участі в цьому дослідженні та надаю згоду на те, що зібрана під час інтерв'ю зі мною інформація може бути використана у бакалаврській дипломній роботі, а також у майбутніх наукових публікаціях, статтях, розділах до книг, презентаціях та інших формах робіт авторства Галини Процик та Анни-Андріани Онисько, або у співавторстві з іншими дослідниками. Інформація може бути використана у вигляді прямих цитат із зазначенням мого імені та прізвища або в узагальненій формі. Я повідомлений(а) про те, що грошової або матеріальної компенсації за мою участь у цьому дослідженні не передбачено. Я погоджуюсь на використання моїх відповідей відповідно до описаних умов. *

- [x] Так

This form was created inside of Ucu.edu.ua.

Google Forms

Інтернаціоналізація українських університетів в умовах війни: опитування представників Альянсу Українських Університетів

Шановний(-а) представнику(-це) українського університету,

Запрошую Вас взяти участь в опитуванні, яке проводиться в межах мого бакалаврського дослідження на тему «Інтернаціоналізація вищої освіти в умовах війни: адаптація, стійкість та перспективи на прикладі українських університетів»

Опитування проводиться за участі:

- Процик Галини — заступниці проректора Українського католицького університету із зовнішніх зв'язків та суспільного служіння;
- Онисько Анни-Андріани — студентки 4 курсу програми «Етика–Політика–Економіка» Українського католицького університету.

Мета опитування: зібрати експертні думки представників українських університетів для аналізу стратегій міжнародної співпраці, форм інтернаціоналізації та їх впливу на стійкість освітніх інституцій у період повномасштабного вторгнення.

Час заповнення форми: приблизно 60 хвилин.
Усі відповіді будуть використані виключно в дослідницьких цілях, без публічного розголошення персональних даних.

Щиро дякую за Ваш час та цінний внесок у моє дослідження!

The respondent's email (**isydorenko@kse.org.ua**) was recorded on submission of this form.

Email *

isydorenko@kse.org.ua

Ваше ім’я та прізвище

Ірина Сидоренко

Назва університету, який Ви представляєте

Київська школа економіки (KSE)

Ваша посада

Менеджер міжнародних партнерств

Чи є Ваш університет членом Альянсу Українських Університетів (AUU)?

- (●) так

Стратегічний вплив і інституційні пріоритети

Як повномасштабне вторгнення Росії вплинуло на міжнародні пріоритети та стратегії вашого університету?

Університет посилив партнерства з провідними західними інституціями, зосередився на залученні міжнародної підтримки для освітніх і дослідницьких проєктів, розширив участь у глобальних академічних ініціативах та активізував свою роль як аналітичного центру, що формує міжнародну дискусію про відновлення України.

Чи змінилася фундаментально роль інтернаціоналізації у вашому університеті після початку війни?

Після початку повномасштабної війни роль інтернаціоналізації в KSE набула стратегічного значення. Вона стала інструментом не лише академічного розвитку, а й мобілізації міжнародної підтримки та інтеграції України у глобальний науково-освітній простір. Університет активізував співпрацю з закордонними партнерами, розширив участь у міжнародних проєктах і використовує інтернаціоналізацію як спосіб посилити глобальний голос України. Відбулась реалізація потужних дослідницьких грантових проєктів, включаючи гранти Програми ЄС "Горизонт Європа", Еразмус+, Swedish Institute та інші.

Альтернативні шляхи та адаптація

Які альтернативні форми міжнародної діяльності (віртуальна мобільність, онлайн-співпраця, проєкти з твінінгу, міжнародні дослідження) були впроваджені у вашому університеті? Наскільки вони виявилися ефективними?

Після 2022 р. KSE активно почав використовувати модель COIL у навчальному процесі. Цей підхід дозволяє студентам і викладачам університету взаємодіяти з міжнародними партнерами через онлайн-платформи, реалізуючи спільні проєкти, дослідження та академічні ініціативи без необхідності фізичних поїздок.
Викладачі факультету комп’ютерних наук та факультету соціальних наук KSE активно впроваджують віртуальну мобільність з використанням технологій COIL спільно з партнерськими університетами з США та ЄС.

Стійкість та психологічна підтримка

Яким чином інтернаціоналізація сприяла психологічній стійкості студентів і працівників (через мережі підтримки, символічну чи матеріальну солідарність, ментальне здоров’я)?

Інтернаціоналізація стала важливим чинником психологічної стійкості студентів і працівників KSE під час війни. Міжнародні партнерства забезпечили широкий доступ до освітніх ресурсів, стажувань, стипендій і навчання за кордоном. Солідарність з боку іноземних університетів, викладачів і студентів – через публічну підтримку, спільні проєкти та благодійні ініціативи сприяла формуванню відчуття приналежності до глобальної спільноти.

Чи можете ви поділитися прикладом прояву гнучкості або стійкості з боку вашої команди чи студентів у підтримці міжнародної активності під час війни?

Після 2022 року команда KSE продемонструвала високу стійкість та гнучкість, зумівши не лише зберегти, а й суттєво розширити міжнародну діяльність попри війну. Завдяки злагодженій роботі, оперативному реагуванню на нові виклики та проактивному підходу до партнерств, кількість грантових проєктів і програм академічної мобільності значно зросла.

Міжнародна солідарність і партнерства

Яку підтримку надали вашому університету міжнародні партнери або глобальні освітні мережі під час війни (ресурси, адвокація, технічна допомога)?

Партнерські університети запропонувати низку додаткових можливостей міжнародної академічної мобільності для студентів та викладачів KSE. Зокрема, було розпочато реалізацію спільної магістерської програми з Університетом Торонто, Канада, в рамках якої приймаючий університет надає фінансову підтримку учасникам програми. Ця ініціатива спрямована на підготовку нової генерації фахівців, які сприятимуть відновленню України після війни.

Яким чином участь у консорціумах (наприклад, Альянс українських університетів) сприяла міжнародній співпраці та колективному реагуванню на виклики війни?

Після початку повномасштабного вторгнення KSE було долучено до Альянсу європейських університетів CIVICA, до складу якого входять десять європейських провідних установ у галузі соціальних та гуманітарних наук, бізнес-менеджменту та публічної політики. З 2022 р. CIVICA надає низку можливостей участі у заходах Альянсу для студентів та співробітників KSE, зокрема участь у Євротижнях, короткострокових стажуваннях, конференціях тощо.

Як міжнародні партнерства підтримали фізичну або інфраструктурну стійкість (гуманітарна допомога, обладнання, підтримка кампусів)?

Міжнародні партнерства відіграють важливу роль у розвитку діяльності Київської школи економіки. Завдяки підтримці партнерів KSE змогла забезпечити безперервність навчального процесу, адаптувати освітній простір до умов війни. Така підтримка стала проявом солідарності та довіри до місії KSE у складні для України часи.

Освітня та культурна дипломатія

Як ваш університет реалізовував стратегії культурної та освітньої дипломатії через інтернаціоналізацію під час війни (популяризація української культури, міжнародні заходи, участь у медіа)?

KSE активно використовує інтернаціоналізацію як інструмент культурної та освітньої дипломатії. Університет організовує та бере участь у численних міжнародних заходах, конференціях і публічних лекціях, де презентує не лише аналітику щодо війни, а й українську культуру, історію та цінності. Викладачі та експерти університету регулярно виступають у міжнародних медіа, коментуючи події в Україні та формуючи образ держави як демократичної, інтелектуально потужної та відкритої до світу.

Планування післявоєнного відновлення

Чи планує ваш університет післявоєнне відновлення в контексті інтернаціоналізації? Які стратегії розробляються для поновлення міжнародних партнерств та проєктів?

KSE планує активне післявоєнне відновлення через інтернаціоналізацію, зокрема через розширення міжнародних партнерств і проєктів. Університет активно працює над розширенням програм подвійних дипломів у співпраці з університетами Європи та США, що дозволить українським студентам отримувати міжнародний досвід. Також, KSE є міжнародним центром експертизи та щорічно приймає близько 30 іноземних професорів з провідних університетів світу з США, Канади, Великобританії, Швеції, Швейцарії та Німеччини.

Уроки та рекомендації

Які ключові уроки виніс ваш університет щодо підтримки інтернаціоналізації в умовах кризи?

KSE виніс кілька ключових уроків щодо підтримки інтернаціоналізації в умовах кризи. Найважливішими були гнучкість і адаптивність, зокрема через цифровізацію та гібридні формати, що дозволило зберегти зв'язки з міжнародними партнерами. Крім того, університет усвідомив важливість підтримки міжнародних альянсів через онлайн-формати та спільні дослідницькі проєкти. Особливу роль відіграла культурна дипломатія, зокрема популяризація української культури на міжнародних заходах та в медіа.

Які рекомендації ви дали б іншим освітнім інституціям, що опинилися в умовах війни або криз?

Важливо бути готовим до швидких змін, адаптуючи стратегії навчання та міжнародної діяльності в залежності від обставин, а також підтримувати відкритий діалог із студентами та партнерами.

Форми інтернаціоналізації

Як війна вплинула на фізичну мобільність студентів та викладачів?

Після 2022 року показники міжнародної академічної мобільності студентів та викладачів KSE значно зросли завдяки розширенню партнерств та збільшенню кількості програм міжнародної академічної мобільності, які підтримуються міжнародними донорами та університетами-партнерами. Водночас одним із ключових викликів для реалізації фізичної мобільності стало обмеження виїзду студентів чоловічої статі за кордон через воєнний стан, що ускладнило рівний доступ до участі у міжнародних програмах.

Які види віртуальної мобільності були реалізовані (COIL, віртуальні програми Erasmus)? Наскільки ефективними виявилися ці форми у порівнянні з фізичною мобільністю?

Починаючи з 2022 року, KSE активно інтегрує програми віртуальної мобільності з використанням технологій COIL (Collaborative Online International Learning) у навчальний процес. Цей формат дає змогу студентам і викладачам університету співпрацювати з міжнародними партнерами в онлайн-середовищі, реалізовуючи спільні навчальні проєкти, дослідження та академічні ініціативи без потреби у фізичній мобільності. Віртуальна мобільність з використанням COIL активно реалізується у KSE спільно з університетами-партнерами з США та країн ЄС.

Як було адаптовано навчальні програми для збереження або посилення міжнародного компоненту (нові програми англійською, спільні/подвійні дипломи)?

Мовою викладання на 80% освітніх програм KSE є англійська, що дає змогу залучати до навчального процесу іноземних викладачів і забезпечувати міжнародний вимір освіти. Після 2022 року було запроваджено нові програми подвійного диплому (з університетами в США та Канаді), а також спільні програми, зокрема у галузі інженерії спільно з ETH Zürich (Швейцарія).

Чи впроваджував ваш університет під час війни елементи «інтернаціоналізації вдома» (Internationalization at Home) в час повномасштабного вторгнення? Як саме?

KSE активно впроваджує елементи «інтернаціоналізації вдома», зокрема шляхом залучення іноземних викладачів до навчального процесу (більше 30 викладачів з США, Канади, Великобританії, Швеції, Швейцарії, Німеччини), проведення лекції за участі гостьових лекторів, професорів, представників бізнесу, нобелівських лауреатів.

Чи збереглися або були розширені міжнародні дослідницькі проєкти? Чи війна вплинула на їхню тематику або форму?

Міжнародні дослідницькі проєкти KSE не лише збереглися, а й значно розширилися після початку війни, адаптуючи свою тематику до нових викликів. В центрі уваги опинилися дослідження відновлення економіки, оцінка шкоди від війни, безпека, енергетична стійкість та євроінтеграція. У відповідь на кризу KSE посилила міжнародні партнерства, активно залучаючи гранти через програми ЄС "Горизонт Європа", Еразмус+.

Яка з форм інтернаціоналізації виявилася найбільш стійкою у вашому університеті під час війни? Яка— найменш стійка? Складіть, будь ласка, рейтинг форм інтернаціоналізації за ступенем їхньої стійкості у вашій інституції (від найстійкішої (5) до найвразливішої (1)) та поясніть свій вибір. (Фізична мобільність, віртуальна мобільність, інтернаціоналізація навчальної програми, інтернаціоналізація вдома, міжнародні наукові дослідження, інституційні партнерства)

	1	2	3	4	5
Фізична мобільність	○	○	○	◉	○
Віртуальна мобільність	○	○	◉	○	○
Інтернаціоналізація навчальної програми	○	○	○	◉	○
Інтернаціоналізація вдома (Internationalization at Home)	○	○	○	○	◉
міжнародні наукові дослідження	○	○	○	◉	○
інституційні партнерства	○	○	○	○	◉

Поясніть, будь ласка, свій вибір

Інституційні партнерства – 5
Ця форма виявилася найбільш стійкою завдяки вже сформованим відносинам довіри з партнерами, які, активізували свою підтримку під час війни. Багато партнерських університетів ініціювали додаткові можливості для студентів та викладачів KSE – академічна мобільність, грантові ініціативи, спільні заявки тощо.
Інтернаціоналізація вдома – 5
KSE активно залучає іноземних викладачів та експертів до навчального процесу, запрошує гостьових лекторів для міжнародних відкритих лекцій.
Міжнародні наукові дослідження – 4
Попри виклики, спричинені війною, наукова діяльність університету продовжилася, зокрема в рамках грантових проєктів таких, як Horizon Europe (з 2024р. KSE є координатором проєкту в рамках програми), Erasmus+, DAAD тощо.
Інтернаціоналізація навчальної програми – 4
Нові освітні програми було започатковано після 2022р., викладання на яких здійснюється англійською мовою. Також, було розпочато нові ініціативи щодо подвійних дипломів.
Фізична мобільність – 4
Реалізація фізичної мобільності студентів та викладачів KSE було продовжено, але з деякими викликами, зокрема для студентів чоловічої статі через обмеження виїзду за кордон.
Віртуальна мобільність – 4
Реалізацію програм віртуальної мобільності з використанням технологій COIL було започатковано у KSE після 2022р. спільно з університетами-партнерами з США та країн ЄС, але станом на 2025 р. дані програми реалізовуються лише на окремих освітніх програмах KSE.

Згода на використання інформації

Підтверджую, що я ознайомлений(-а) з умовами участі в цьому дослідженні та надаю згоду на те, що зібрана під час інтерв'ю зі мною інформація може бути використана у бакалаврській дипломній роботі, а також у майбутніх наукових публікаціях, статтях, розділах до книг, презентаціях та інших формах робіт авторства Галини Процик та Анни-Андріани Онисько, або у співавторстві з іншими дослідниками. Інформація може бути використана у вигляді прямих цитат із зазначенням мого імені та прізвища або в узагальненій формі. Я повідомлений(а) про те, що грошової або матеріальної компенсації за мою участь у цьому дослідженні не передбачено. Я погоджуюсь на використання моїх відповідей відповідно до описаних умов. *

- [x] Так

This form was created inside of Ucu.edu.ua.

Google Forms

Інтернаціоналізація українських університетів в умовах війни: опитування представників Альянсу Українських Університетів

Шановний(-а) представнику(-це) українського університету,

Запрошую Вас взяти участь в опитуванні, яке проводиться в межах мого бакалаврського дослідження на тему «Інтернаціоналізація вищої освіти в умовах війни: адаптація, стійкість та перспективи на прикладі українських університетів»

Опитування проводиться за участі:

- Процик Галини — заступниці проректора Українського католицького університету із зовнішніх зв'язків та суспільного служіння;
- Онисько Анни-Андріани — студентки 4 курсу програми «Етика–Політика–Економіка» Українського католицького університету.

Мета опитування: зібрати експертні думки представників українських університетів для аналізу стратегій міжнародної співпраці, форм інтернаціоналізації та їх впливу на стійкість освітніх інституцій у період повномасштабного вторгнення.

Час заповнення форми: приблизно 60 хвилин.
Усі відповіді будуть використані виключно в дослідницьких цілях, без публічного розголошення персональних даних.

Щиро дякую за Ваш час та цінний внесок у моє дослідження!

The respondent's email (**a.krasulia@dir.sumdu.edu.ua**) was recorded on submission of this form.

Email *

a.krasulia@dir.sumdu.edu.ua

Ваше ім’я та прізвище

Алла Красуля

Назва університету, який Ви представляєте

Сумський державний університет

Ваша посада

Начальник Управління міжнародного співробітництва

Чи є Ваш університет членом Альянсу Українських Університетів (AUU)?

- (●) так

Стратегічний вплив і інституційні пріоритети

Як повномасштабне вторгнення Росії вплинуло на міжнародні пріоритети та стратегії вашого університету?

Повномасштабне вторгнення росії кардинально трансформувало міжнародні пріоритети та стратегії Сумського державного університету, надавши їм нового виміру — виміру стійкості, солідарності та глобального партнерства у кризових умовах. Основні впливи можна окреслити так:

1. Зміщення фокусу з мобільності на стійке партнерство

До 2022 року одним із головних напрямів міжнародної діяльності був розвиток академічної мобільності. Після початку війни акцент змістився на довгострокові стратегічні альянси, здатні забезпечити безперервність навчального процесу, досліджень і підтримку університету. Саме тому СумДУ активно інтегрується в європейські університетські альянси (наприклад, NEOLAiA, E³UDRES²) як рівноправний партнер, а не лише як бенефіціар підтримки.

2. Інтернаціоналізація як засіб виживання й розвитку

Інтернаціоналізація перестала бути лише інструментом підвищення якості освіти — вона стала механізмом забезпечення життєздатності університету. Через партнерства з європейськими ЗВО СумДУ зміг:

- залучити гуманітарну та технічну допомогу,
- продовжити участь у міжнародних проєктах навіть під час обстрілів.

3. Пріоритет — цифровізація та гнучкі формати

Війна змусила університет радикально переглянути підходи до навчання й адміністрування. Цифрова трансформація, COIL (спільне міжнародне онлайн-навчання), змішане й дистанційне навчання стали не просто модернізаційними опціями, а необхідною умовою функціонування.

4. Академічна дипломатія

СумДУ посилив свою присутність на міжнародних платформах як речник української освіти в умовах війни, беручи участь у глобальних форумах, виступаючи з ініціативами щодо включення українських університетів у програми Horizon Europe, DAAD, Erasmus+. Таким чином, університет став не лише учасником міжнародного освітнього простору, а й активним суб'єктом академічної дипломатії.

5. Фокус на дослідження для відновлення

Університет посилив участь у проєктах, спрямованих на післявоєнне відновлення країни, медичну, цифрову та психологічну реабілітацію, зміцнення соціальної стійкості, включаючи Horizon Europe, проєкти з цифрової реабілітації, ментального здоров'я тощо

Повномасштабна війна перетворила міжнародну діяльність СумДУ з інструмента розвитку на інструмент виживання, опору й лідерства. Сьогодні університет розвиває партнерства, що будуються не лише на обмінах, а на взаємній довірі, солідарності та співтворенні майбутнього.

Чи змінилася фундаментально роль інтернаціоналізації у вашому університеті після початку війни?

Після початку повномасштабної війни роль інтернаціоналізації в СумДУ зазнала фундаментальних змін — вона перетворилася з інструмента академічного розвитку на стратегічний механізм стійкості, виживання та глобальної солідарності. Університет переорієнтував свою міжнародну діяльність на побудову рівноправних партнерств, активну участь у європейських університетських альянсах і проєктах, а також на розвиток цифрових та змішаних форматів співпраці. Інтернаціоналізація стала основою для академічної дипломатії, залучення гуманітарної та технічної підтримки, просування освітньої інклюзії та відновлення навчального процесу в умовах кризи. Сьогодні вона є не просто вектором розвитку, а невід'ємною частиною стратегії університету з адаптації, відновлення та співтворення майбутнього у європейському освітньому просторі.

Альтернативні шляхи та адаптація

Які альтернативні форми міжнародної діяльності (віртуальна мобільність, онлайн-співпраця, проєкти з твинінгу, міжнародні дослідження) були впроваджені у вашому університеті? Наскільки вони виявилися ефективними?

Після початку повномасштабної війни Сумський державний університет активно впровадив альтернативні форми міжнародної діяльності, які дозволили зберегти академічну цілісність, продовжити дослідження та залишатися активним учасником глобального освітнього простору. Одним із ключових напрямів стала віртуальна мобільність і реалізація COIL-проєктів (Collaborative Online International Learning) з партнерами з понад 15 країн, що забезпечили студентам і викладачам доступ до спільних курсів, дослідницьких модулів та воркшопів. У межах Erasmus+ і DAAD були організовані віртуальні гостьові лекції, літні школи та тренінги, які дозволили залучати іноземних експертів до освітнього процесу навіть в умовах обмеженого переміщення. Значну роль відіграли твинінгові програми з університетами Ліверпуля, JAMK, Граца та іншими, що передбачали не лише менторство та академічну підтримку, а й допомогу у відновленні зруйнованої інфраструктури. Паралельно СумДУ активізував участь у міжнародних дослідницьких проєктах, зокрема в межах Horizon Europe, Erasmus+ KA2, COST, які охоплюють теми цифрової реабілітації, ментального здоров'я, освіти в умовах надзвичайних ситуацій, відкритої науки. Усі ці формати виявилися не лише ефективними, а й критично важливими для збереження якості освіти, підтримки дослідницького потенціалу та зміцнення міжнародної репутації університету в умовах війни.

Стійкість та психологічна підтримка

Яким чином інтернаціоналізація сприяла психологічній стійкості студентів і працівників (через мережі підтримки, символічну чи матеріальну солідарність, ментальне здоров'я)?

Міжнародні партнери університету – зокрема з Великої Британії, Фінляндії, Австрії, Німеччини, Латвії та інших країн – з перших днів війни створили мережі підтримки, які стали джерелом емоційної безпеки, відчуття включеності та впевненості у майбутньому. Вони організовували онлайн-зустрічі, листи солідарності, інформаційну підтримку, стипендії, а також надавали гуманітарну допомогу, техніку для дистанційної роботи, тимчасові робочі місця для викладачів і можливість продовжити навчання чи дослідження в безпечному середовищі. Участь у міжнародних ініціативах із фокусом на ментальне здоров'я та стійкість (наприклад, у проєктах цифрової реабілітації та педагогіки в надзвичайних ситуаціях) не лише відкрила нові професійні горизонти, а й надала інструменти для самодопомоги та психологічної підтримки колег і студентів. Крім того, регулярна участь у міжнародних онлайн-подіях, вебінарах і спільних дослідницьких проєктах створювала відчуття нормальності, професійної реалізації та приналежності до глобальної академічної спільноти, що було особливо важливим у періоди ізоляції, небезпеки та втрати. Таким чином, інтернаціоналізація в умовах війни вийшла за межі академічного контексту — вона стала простором психологічної підтримки, стійкості та людської солідарності.

Чи можете ви поділитися прикладом прояву гнучкості або стійкості з боку вашої команди чи студентів у підтримці міжнародної активності під час війни?

Так, одним із яскравих прикладів прояву гнучкості та стійкості з боку команди СумДУ є відновлення діяльності Управління міжнародного співробітництва після прямого ракетного удару, який зруйнував частину університетської інфраструктури, зокрема приміщення офісів УМС. Попри фізичні втрати, наша команда вже наступного дня відновила роботу в дистанційному форматі, використовуючи особисті ноутбуки, мобільний інтернет та підтримку колег. Упродовж кількох днів було організовано онлайн зустрічі з партнерами, завершено підготовку до подачі Erasmus+ проєкт та проведено низку вебінарів у межах партнерства з європейським університетським альянсом.
Ще один приклад — участь студентів у COIL-проєктах навіть під час повітряних тривог і відключень електроенергії. Студенти приєднувалися до онлайн-занять із бомбосховищ або з автономними джерелами живлення, демонструючи надзвичайну мотивацію, відповідальність і віру в силу освіти.

Яку підтримку надали вашому університету міжнародні партнери або глобальні освітні мережі під час війни (ресурси, адвокація, технічна допомога)?

Партнери надали університету ноутбуки, багатофункціональні пристрої, джерела живлення та інше обладнання, що дозволило команді швидко повернутися до роботи після руйнування офісу міжнародного співробітництва.
Університет отримав фінансування на мобільність персоналу й студентів, участь у конференціях, реалізацію навчальних і дослідницьких проєктів.
Партнери активно підтримували СумДУ на глобальних платформах — зокрема через публікації в Science|Business, виступи на форумах EURIE, а також участь у спільних зверненнях до Єврокомісії з закликами проінтегрувати українські університети в європейський науково-освітній простір як рівноправних учасників.
СумДУ інтегрувався як асоційований партнер до альянсів NEOLAiA та E³UDRES², що надало доступ до широкої академічної мережі, тренінгів, спільних курсів і платформ для міжуніверситетського діалогу. Через ці мережі ми не лише отримуємо підтримку, а й ділимося власним досвідом освітньої стійкості в умовах війни.

Яким чином участь у консорціумах (наприклад, Альянс українських університетів) сприяла міжнародній співпраці та колективному реагуванню на виклики війни?

Участь СумДУ в міжнародних університетських альянсах, зокрема NEOLAiA та E³UDRES², значно посилила міжнародну співпрацю та колективне реагування на виклики війни. Через ці платформи університет отримав доступ до мережі підтримки, обміну ресурсами, участі в спільних проєктах і ініціативах. Альянси стали простором солідарності, де український досвід опору та адаптації перетворився на внесок у спільне європейське майбутнє.

Як міжнародні партнерства підтримали фізичну або інфраструктурну стійкість (гуманітарна допомога, обладнання, підтримка кампусів)?

Після ракетного удару, що зруйнував частину університетських приміщень, зокрема офіс міжнародного співробітництва, партнери надали фінансову, гуманітарну та технічну допомогу: ноутбуки, багатофункціональні пристрої, автономні джерела живлення тощо.

Освітня та культурна дипломатія

Як ваш університет реалізовував стратегії культурної та освітньої дипломатії через інтернаціоналізацію під час війни (популяризація української культури, міжнародні заходи, участь у медіа)?

Під час війни СумДУ використовував інтернаціоналізацію як інструмент культурної та освітньої дипломатії: проводив міжкультурні заходи, популяризував українську мову та культуру за кордоном, брав участь у міжнародних конференціях і форумах (EAIE, EURIE, Science|Business), а також активно презентував досвід університету у світових медіа. Участь в альянсах NEOLAiA та E³UDRES² посилила міжкультурний діалог і сприяла поширенню українського голосу в європейському академічному просторі.

Планування післявоєнного відновлення

Чи планує ваш університет післявоєнне відновлення в контексті інтернаціоналізації? Які стратегії розробляються для поновлення міжнародних партнерств та проєктів?

Так, СумДУ активно планує післявоєнне відновлення саме через призму інтернаціоналізації як одного з ключових драйверів сталого розвитку. Університет розглядає міжнародну співпрацю не лише як інструмент повернення до довоєнного рівня активності, а як можливість перебудови на нових засадах — цифрових, інклюзивних, стійких і партнерських.
Стратегічні пріоритети включають:
* **розширення участі в університетських альянсах (NEOLAiA, E³UDRES²) як платформах для спільних програм, досліджень і навчання;
* **відновлення та розвиток зруйнованої інфраструктури за підтримки партнерів (твінінг, донорські фонди, міжнародні фонди реконструкції);
* **активізація подачі спільних заявок на програми Erasmus+, Horizon Europe, DAAD, COST, з акцентом на відновлення освіти, цифрову трансформацію та ментальне здоров’я;
* **створення нових COIL-модулів і віртуальних програм, що залишатимуться актуальними і після завершення війни;
* **інституційна дипломатія — участь у міжнародних форумах і робочих групах, щоб формувати нову архітектуру співпраці з Україною.
Таким чином, університет бачить післявоєнну інтернаціоналізацію не як повернення до минулого, а як будівництво нової, більш стійкої моделі міжнародної взаємодії, у центрі якої — партнерство, взаємна підтримка і спільне майбутнє.

Уроки та рекомендації

Які ключові уроки виніс ваш університет щодо підтримки інтернаціоналізації в умовах кризи?

СумДУ виніс низку ключових уроків щодо підтримки інтернаціоналізації в умовах кризи, які стали основою для оновленої стратегії міжнародної співпраці:

Інтернаціоналізація — це не лише про мобільність. У кризовій ситуації особливої ваги набули віртуальні формати співпраці, спільні освітні та дослідницькі проєкти, стратегічні альянси, які дозволили зберегти міжнародну активність навіть за умов обмеженого фізичного переміщення.

Міцні партнерства = оперативна підтримка. Саме довготривалі, довірливі зв’язки з університетами-партнерами стали джерелом гуманітарної, технічної та психологічної допомоги, а також відкрили доступ до нових можливостей для викладачів і студентів.

Гнучкість і децентралізація процесів — ключ до виживання. Швидке перенесення міжнародної діяльності в онлайн, розподіл функцій між командами, здатність ухвалювати рішення в нових умовах дозволили забезпечити безперервність співпраці.

Інтернаціоналізація має гуманітарний вимір. Вона стала каналом солідарності, підтримки ментального здоров’я, поширення правди про війну та платформи для культурного діалогу.

Криза — це простір для переосмислення. Університет усвідомив необхідність нової моделі інтернаціоналізації — більш стійкої, цифрової, інклюзивної та взаємної.

Ці уроки лягли в основу трансформації підходів до міжнародної діяльності, що дозволяє СумДУ не лише втримувати позиції, а й будувати майбутнє у глобальному академічному просторі.

Які рекомендації ви дали б іншим освітнім інституціям, що опинилися в умовах війни або криз?

На основі досвіду Сумського державного університету, ключові рекомендації для освітніх інституцій, що опинилися в умовах війни або глибокої кризи, можна сформулювати так:

1. Розвивайте стійкі міжнародні партнерства ще до кризи.
Довіра, налагоджена у мирний час, забезпечує оперативну підтримку у критичні моменти — від гуманітарної допомоги до включення в проєкти відновлення.

2. Інвестуйте в цифрову інфраструктуру та компетентності.
Готовність до онлайн-освіти, віртуальних форматів співпраці та дистанційного адміністрування є ключовою умовою безперервності навчального процесу й міжнародної діяльності.

3. Дійте прозоро, швидко й координовано.
Оперативне прийняття рішень, делегування повноважень і чітка внутрішня комунікація дозволяють ефективно реагувати на змінні обставини.

4. Не нехтуйте символічною підтримкою.
Ініціативи на кшталт культурної дипломатії, міжнародних зустрічей, виступів на форумах та присутності у медіа формують образ стійкого, відкритого та живого університету — навіть під обстрілами.

5. Піклуйтесь про людей.
Психологічна підтримка студентів і працівників, включення їх у міжнародні програми, стипендії та короткострокові мобільності — не менш важливі, ніж збереження будівель.

6. Будьте частиною спільнот.
Участь в університетських альянсах, глобальних мережах і спільних платформах відкриває доступ до ресурсів, підсилює голос інституції та створює додаткові шляхи відновлення.

Підсумок: кризовий час — це момент не лише втрат, а й переосмислення. Інтернаціоналізація в умовах війни може стати не лише засобом підтримки, а й точкою росту для університету, якщо діяти стратегічно, відкрито й людяно.

Як війна вплинула на фізичну мобільність студентів та викладачів?

Війна суттєво обмежила фізичну мобільність студентів та викладачів Сумського державного університету, однак водночас стимулювала появу нових, гнучкіших форматів академічної взаємодії.

Для студентів головними бар'єрами стали обмеження на виїзд для чоловіків призовного віку, логістичні труднощі, безпекові ризики та емоційна втома. Попри це, частина студентів скористалася можливістю тимчасового навчання за кордоном у межах Erasmus+ та twinning-партнерств, а також брала участь у короткострокових візитах, літніх школах і стажуваннях за підтримки партнерських ЗВО.

Для викладачів мобільність стала вибірковою й цілеспрямованою — частіше в межах тренінгів, проєктної діяльності або участі в міжнародних форумах. Чимало поїздок було спрямовано не лише на викладання, а й на представлення українського досвіду, залучення підтримки та відновлення партнерств.

Університет адаптувався до обмежень, перенаправивши фокус на віртуальну та змішану мобільність, зокрема через COIL, онлайн-гостьові лекції, спільні курси та наукові колаборації. Це дозволило зберегти академічну присутність на міжнародному рівні навіть за умов фізичної ізоляції.

Війна знизила обсяги фізичної мобільності, але водночас дала поштовх до розвитку альтернативних форматів, які зробили міжнародну взаємодію доступнішою та більш інклюзивною.

Які види віртуальної мобільності були реалізовані (COIL, віртуальні програми Erasmus)? Наскільки ефективними виявилися ці форми у порівнянні з фізичною мобільністю?

Під час війни Сумський державний університет реалізував низку форм віртуальної мобільності, зокрема COIL-проєкти з університетами з Європи та Африки, участь у віртуальних програмах Erasmus+ для студентів і викладачів, онлайн-лекції, вебінари та літні школи. Ці формати виявилися ефективними в умовах обмеженого переміщення: вони забезпечили доступність міжнародної взаємодії, розвиток цифрових і міжкультурних компетентностей, а також збереження академічної присутності на міжнародному рівні. Хоча віртуальна мобільність не повністю замінює фізичну, вона стала стійким і масштабованим інструментом, який університет продовжує інтегрувати в гібридну модель інтернаціоналізації.

Як було адаптовано навчальні програми для збереження або посилення міжнародного компоненту (нові програми англійською, спільні/подвійні дипломи)?

Завдяки партнерствам із європейськими університетами в навчальні програми залучаються іноземні викладачі, а також розробляються короткострокові модулі з міжнародною сертифікацією, що відповідають підходу мікрокваліфікацій (microcredentials)

Чи впроваджував ваш університет під час війни елементи «інтернаціоналізації вдома» (Internationalization at Home) в час повномасштабного вторгнення? Як саме?

У навчальні програми було інтегровано COIL-проєкти, гостьові лекції іноземних викладачів, міжнародні онлайн-семінари та сертифіковані курси. Університет також підтримав розвиток міжкультурної компетентності через відкриті події, культурні обміни. Ці заходи забезпечили студентам доступ до якісного міжнародного досвіду без необхідності виїзду за кордон, сприяючи збереженню глобального виміру освіти навіть в умовах війни.

Чи збереглися або були розширені міжнародні дослідницькі проєкти? Чи війна вплинула на їхню тематику або форму?

Так, попри війну, Сумський державний університет зберіг і навіть розширив участь у міжнародних дослідницьких проєктах, адаптуючи їхню тематику та формати до нових реалій. Університет продовжив активну участь у програмах Horizon Europe, Erasmus+ KA2, COST та DAAD, зосередившись на напрямах, які стали особливо актуальними під час війни: цифрова трансформація освіти, психічне здоров’я, стійкість освітніх інституцій, відкриті науки та цифрова реабілітація.
Форма реалізації проєктів також зазнала змін — більшість дослідницької співпраці перейшла у дистанційний або гібридний формат, що забезпечило безперервність роботи в умовах безпекових обмежень. Водночас український досвід війни та адаптації надає цим проєктам унікальну додану цінність, зокрема в контексті вивчення кризових ситуацій, інституційної стійкості та гуманітарної відповідності.
Таким чином, війна не лише не зупинила міжнародну наукову співпрацю СумДУ, а й переорієнтувала її на нові виклики, зробивши українську академічну перспективу важливою частиною європейського дослідницького простору.

Яка з форм інтернаціоналізації виявилася найбільш стійкою у вашому університеті під час війни? Яка— найменш стійка? Складіть, будь ласка, рейтинг форм інтернаціоналізації за ступенем їхньої стійкості у вашій інституції (від найстійкішої (5) до найвразливішої (1)) та поясніть свій вибір. (Фізична мобільність, віртуальна мобільність, інтернаціоналізація навчальної програми, інтернаціоналізація вдома, міжнародні наукові дослідження, інституційні партнерства)

	1	2	3	4	5
Фізична мобільність	○	◉	○	○	○
Віртуальна мобільність	○	○	◉	○	○
Інтернаціоналізація навчальної програми	○	◉	○	○	○
Інтернаціоналізація вдома (Internationalization at Home)	○	○	◉	○	○
міжнародні наукові дослідження	○	○	○	◉	○
інституційні партнерства	○	○	○	○	◉

Поясніть, будь ласка, свій вибір

5 — Інституційні партнерства: стали основою для підтримки інших форм, забезпечили швидку допомогу і сталість взаємодії.
4 — Міжнародні дослідження: збережені та переорієнтовані на актуальні теми (стійкість, цифровізація, ментальне здоров'я).
3 — Інтернаціоналізація вдома: доступна, масштабована, інтегрована в навчальний процес.
2 — Віртуальна мобільність: ефективна, але залежна від технічних і психологічних умов.
1 — Фізична мобільність: найбільш обмежена через безпекові, логістичні та правові бар'єри.

Згода на використання інформації

Підтверджую, що я ознайомлений(-а) з умовами участі в цьому дослідженні та надаю згоду на те, що зібрана під час інтерв'ю зі мною інформація може бути використана у бакалаврській дипломній роботі, а також у майбутніх наукових публікаціях, статтях, розділах до книг, презентаціях та інших формах робіт авторства Галини Процик та Анни-Андріани Онисько, або у співавторстві з іншими дослідниками. Інформація може бути використана у вигляді прямих цитат із зазначенням мого імені та прізвища або в узагальненій формі. Я повідомлений(а) про те, що грошової або матеріальної компенсації за мою участь у цьому дослідженні не передбачено. Я погоджуюсь на використання моїх відповідей відповідно до описаних умов. *

- [x] Так

This form was created inside of Ucu.edu.ua.

Google Forms

Інтернаціоналізація українських університетів в умовах війни: опитування представників Альянсу Українських Університетів

Шановний(-а) представнику(-це) українського університету,

Запрошую Вас взяти участь в опитуванні, яке проводиться в межах мого бакалаврського дослідження на тему «Інтернаціоналізація вищої освіти в умовах війни: адаптація, стійкість та перспективи на прикладі українських університетів»

Опитування проводиться за участі:

- Процик Галини — заступниці проректора Українського католицького університету із зовнішніх зв'язків та суспільного служіння;
- Онисько Анни-Андріани — студентки 4 курсу програми «Етика–Політика–Економіка» Українського католицького університету.

Мета опитування: зібрати експертні думки представників українських університетів для аналізу стратегій міжнародної співпраці, форм інтернаціоналізації та їх впливу на стійкість освітніх інституцій у період повномасштабного вторгнення.

Час заповнення форми: приблизно 60 хвилин.
Усі відповіді будуть використані виключно в дослідницьких цілях, без публічного розголошення персональних даних.

Щиро дякую за Ваш час та цінний внесок у моє дослідження!

The respondent's email (**h.m.vlasiuk@nuwm.edu.ua**) was recorded on submission of this form.

Email *

h.m.vlasiuk@nuwm.edu.ua

Ваше ім’я та прізвище

Галина Власюк

Назва університету, який Ви представляєте

Національний університет водного господарства та природокористування

Ваша посада

Координатор з міжнародного співробітництва

Чи є Ваш університет членом Альянсу Українських Університетів (AUU)?

- (●) так

Стратегічний вплив і інституційні пріоритети

Як повномасштабне вторгнення Росії вплинуло на міжнародні пріоритети та стратегії вашого університету?

НУВГП - це технічний університет з фокусом на водну й екологічну інженерію та господарство, а також управління природними ресурсами. Чимало наукових зв'язків університет мав з росією та постраднянськими країнами. Ще у 2014 році університет розірвав всі угоди з російськими та білоруськими університетами та науковими установами.
Також університет переосмислив міжнародне партнерство, значно активізуючи співпрацю з партнерами ЄС, США, Сполученого Королівства, Латинської Америки та Азії. Виникла потреба в стратегічному союзництві з університетами, які підтримують цінності демократії, прав людини та академічної свободи.
Університет розширив різноманіття програм академічної мобільності та підтримки для українських студентів і викладачів, у тому числі адаптуючи свої програми під дистанційне або гібридне навчання для внутрішньо переміщених осіб.
Окрім цього, волонтерство та третя місія університету стали ключовим інструментом для розвитку. Зокрема, у НУВГП війна стимулювала розвиток досліджень у сферах безпеки, кіберзахисту, гуманітарного реагування, післявоєнної відбудови (у тому числі, критичної інфраструктури. Адже, НУВГП має висококваліфікованих експертів у даній галузі), психологічної реабілітації та міжнародного права. Зросла кількість спільних проектів, присвячених відбудові України, тощо.
І, безперечно, ми переосмислили свою міжнародну комунікацію, підкреслюючи важливість академічної спільноти для розвитку суспільства та активно формуючи позитивний імідж української науки й освіти на світовій арені.

Чи змінилася фундаментально роль інтернаціоналізації у вашому університеті після початку війни?

На мою думку, так. Адже, інтернаціоналізація з інструмента розвитку перетворилася на ключовий компонент адаптації та післявоєнної відбудови освіти в Україні.
Зокрема, після 2022 року інтернаціоналізація стала інструментом інституційної стійкості, безпеки та солідарності з глобальною академічною спільнотою.
А партнерські зв’язки стали не лише джерелом академічного розвитку, а й засобом підтримки у кризі: через спільні проекти, фінансування, тимчасове переміщення студентів і викладачів, відновлення інфраструктури, тощо.
Дуже важливо, що значно вагомішою стала роль університетів як дипломатичних акторів, які просувають правду про війну, українську культуру й науку, демонструючи цінності спротиву, свободи і демократії.

Альтернативні шляхи та адаптація

Які альтернативні форми міжнародної діяльності (віртуальна мобільність, онлайн-співпраця, проєкти з твинінгу, міжнародні дослідження) були впроваджені у вашому університеті? Наскільки вони виявилися ефективними?

З початком війни альтернативні форми міжнародної діяльності стали не тимчасовим рішенням, а новим рівнем міжнародної інтеграції, який, я переконана, залишиться актуальним і в повоєнний період. Щодо альтернативних форм міжнародної діяльності, то наш університет реалізує:
1) Твінінгове співробітництво з Університетом Ньюкасла (Сполучене Королівство). За час партнерства з Університетом Ньюкасла, нам вдалося реалізувати: повністю стипендійні семестрові програми обміну студентами (вже 26 студентів навчалися та презентували Україну у Великобританії), сертифіковані мовні курси для здобувачів вищої освіти та академічного персоналу, 2 спільних наукових проекти з водної та екологічної відбудови України, 3 літніх школи, гостьові лекції, доступ до цифрових ресурсів британського університету, онлайн-курси та менторську програму. Співпраця з Університетом Ньюкасла є дуже ефективною, ми сформували план довгострокової співпраці і ще багато спільних ініціатив попереду.
2) Як відповідь на реалії воєнного часу та необхідність гнучкості, у НУВГП розвиваються віртуальні програми, дистанційні партнерства та змішані формати навчання. Так, з 2023 року ми запровадили та реалізували COIL-курси з 2 мексиканськими університетами і зараз напрацьовуємо курси з німецькими та словацьким університетами.
3) НУВГП активно наразі впроваджує віртуальну мобільність (онлайн-семестри, віртуальні літні/зимові школи, участь у learning factories), у тому числі, у межах DAAD проектів та у співпраці з французькими та шведськими університетами. Це дозволило зберегти міжнародну присутність і розширити доступ до якісного контенту, хоча й не повністю замінила фізичну мобільність через обмеженість культурного обміну.
4) Ще одна форма міжнародної діяльності - це онлайн-співпраця та викладання в міжнародних командах та Спільні міжнародні дослідження та грантові проекти.
Завдяки такій діяльності зросла значущість українських дослідників у глобальних проектах; відкрито нові напрями досліджень

Стійкість та психологічна підтримка

Яким чином інтернаціоналізація сприяла психологічній стійкості студентів і працівників (через мережі підтримки, символічну чи матеріальну солідарність, ментальне здоров’я)?

Інтернаціоналізація в умовах повномасштабної війни набула нового виміру — вона стала не лише освітнім інструментом, а й важливим чинником підтримки психологічної стійкості студентів і працівників університету. Участь у міжнародних академічних мережах та Європейських альянсах університетів сприяла відчуттю солідарності та спільності. Навіть символічні жести — заяви, флешмоби, міжнародні конференції, присвячені темі війни — мали значний моральний ефект і підсилювали відчуття приналежності до глобальної спільноти. Поряд із цим, була і реальна матеріальна підтримка від партнерів — техніка та ліки на потреби ЗСУ, стипендії, можливості навчання чи викладання в безпечному середовищі. Це допомагало зменшити тривожність, забезпечити базові потреби й зберегти освітній процес навіть у надзвичайних умовах. Також через співпрацю із закордонними інституціями було реалізовано низку ініціатив із підтримки ментального здоров’я: тренінги, консультації, воркшопи з подолання стресу. А також був створений у НУВГП Центр ветеранського розвитку. А залучення до міжнародних проектів і досліджень давало змогу людям перемкнути увагу з війни, побачити нові горизонти, відчути себе частиною чогось більшого й значущого. Усе це сприяло формуванню внутрішньої витримки, сенсу та надії, які є критично важливими у часи кризи.

Чи можете ви поділитися прикладом прояву гнучкості або стійкості з боку вашої команди чи студентів у підтримці міжнародної активності під час війни?

Під час повномасштабної війни команда Національного університету водного господарства та природокористування (НУВГП) продемонструвала системну гнучкість і стійкість у підтримці та розвитку міжнародної діяльності. Попри складні обставини, університет не лише зберіг, але й розширив свої міжнародні зв'язки, впроваджуючи інноваційні формати співпраці.
Одним із яскравих прикладів є реалізація програм COIL (Collaborative Online International Learning) у співпраці з Карибським університетом та Технологічним університетом у Канкуні (Мексика). У 2024 році вперше за час війни була відновлена програма вхідної мобільності у межах COIL та Еразмус+.
Крім того, університет активно співпрацює з Університетом Ньюкасла (Велика Британія) у межах твінінгової програми.
У серпні 2024 року НУВГП вперше реалізував у себе на кампусі міжнародну Літню школу з телемедицини за участю Фордхемського університету (США), у якій взяли участь студенти з різних навчально-наукових інститутів університету та фахівці у галузі медицини Рівненщини.
Облаштовано прості та відкрито Центр ветеранського розвитку. Зі швейцарським партнером у межах ініціативи Solidarity досліджуються актуальні питання, зокрема, міграції. Активізував університет і свою участь у міжнародних грантових програмах та проектах, у тому числі Horizon та Horizon Europe, Erasmus+, DAAD, програмах Світового Банку у партнерстві з Фордхемським університетом та Оксфордським університетом, тощо.
Ці ініціативи є яскравим прикладом здатності команди НУВГП гнучко реагувати на виклики та зберігати високу якість міжнародної співпраці навіть в умовах війни.

Міжнародна солідарність і партнерства

Яку підтримку надали вашому університету міжнародні партнери або глобальні освітні мережі під час війни (ресурси, адвокація, технічна допомога)?

Під час повномасштабної війни міжнародні партнери та глобальні освітні мережі надали НУВГП значну підтримку, спрямовану на збереження та розвиток освітнього процесу в складних умовах: від академічної мобільності до наукового співробітництва та підтримки волонтерських ініціатив НУВГП.

Яким чином участь у консорціумах (наприклад, Альянс українських університетів) сприяла міжнародній співпраці та колективному реагуванню на виклики війни?

Участь у консорціумах, таких як Альянс українських університетів (АУУ), стала важливим чинником зміцнення міжнародної співпраці та колективного реагування на виклики війни для українських закладів вищої освіти.
Передусім, такі альянси сприяють створенню спільної платформи для прийняття стратегічних рішень, для обміну досвідом, координації дій та розробки спільних стратегій у відповідь на виклики, спричинені війною. Зокрема, щорічний Форум АУУ, присвячений управлінню закладами вищої освіти в умовах війни, став місцем для обговорення питань залучення талантів, стратегічних змін та фінансової стійкості університетів, роботи з фондами та донорами, тощо.
Водночас, існування альянсів, зокрема і АУУ, це підтримка сталого регіонального розвитку та громад, а також можливість українським університетам ефективно реагувати на виклики війни, зміцнити внутрішню та міжнародну співпрацю та зробити вагомий внесок у відновлення та розвиток країни.

Як міжнародні партнерства підтримали фізичну або інфраструктурну стійкість (гуманітарна допомога, обладнання, підтримка кампусів)?

Під час повномасштабної війни міжнародні партнери надали Національному університету водного господарства та природокористування (НУВГП) суттєву підтримку, спрямовану на зміцнення фізичної та інфраструктурної стійкості закладу.
Зокрема, університети-партнери зі Швейцарії, Фінляндії, Німеччини, Литви та Польщі неодноразово долучалися до волонтерських ініціатив університету, зокрема: закупівлі необхідного обладнання, ліків, автозапчастин для ремонту автівок, тощо. Також на постійній основі наші партнери допомагають нам зі зборами на потреби Клеванського військового госпіталю.
Також, у співпраці з Університетом Ньюкасла (Велика Британія) в межах твінінгової програми, НУВГП реалізував низку ініціатив, спрямованих на підтримку освітнього та наукового процесу, у тому числі, і закупівля обладнання для гідротехнічної лабораторії НУВГП.
Завдяки цій підтримці, НУВГП зміг не лише зберегти, але й розвинути свою інфраструктуру, забезпечивши студентам та викладачам сучасні умови для навчання та роботи, навіть у найскладніших обставинах.

Освітня та культурна дипломатія

Як ваш університет реалізовував стратегії культурної та освітньої дипломатії через інтернаціоналізацію під час війни (популяризація української культури, міжнародні заходи, участь у медіа)?

Під час війни Національний університет водного господарства та природокористування активно реалізовував стратегії культурної та освітньої дипломатії через посилену інтернаціоналізацію. Основні напрямки діяльності включали:
- представлення української культури у світі — проведення онлайн-вебінарів присвячених мові, історії та культурі України, зокрема для іноземних партнерів і студентів (Університет Ньюкасла, Лондонський королівський коледж, університети Мексики, Університет Тампере, тощо);
- активізація міжнародної участі шляхом реалізації програм академічної мобільності, спільних наукових ініціатив, розширення співпраці з європейськими університетами;
- участь у глобальних заходах — вебінари, конференції, благодійні ініціативи, які сприяють донесенню правди про Україну та зміцненню міжнародної підтримки. Зокрема, у 2023 році важливим заходом був спільний виступ з Університетом Ньюкасла на стратегічній сесії з ролі інтернаціоналізації університетів Європейської асоціації міжнародної освіти у Роттердамі.
Завдяки послідовній стратегії, НУВГП зміг не лише підтримати навчальний процес, а й стати активним голосом України на міжнародній арені.

Планування післявоєнного відновлення

Чи планує ваш університет післявоєнне відновлення в контексті інтернаціоналізації? Які стратегії розробляються для поновлення міжнародних партнерств та проєктів?

Так, НУВГП розробляє стратегії післявоєнного відновлення з акцентом на подальшу інтернаціоналізацію освіти та науки. Університет бачить міжнародну співпрацю як важливий ресурс для відновлення та розвитку в повоєнний період. Університет активно працює над оновленням існуючих угод і пошуком нових партнерств, особливо з тими країнами та інституціями, які підтримували Україну під час війни. Особлива увага приділяється участі в міжнародних програмах, а також у проектах, пов’язаних із відновленням критичної інфраструктури, екологією, водними ресурсами та сталим розвитком.
Окремим напрямом є розширення академічної мобільності — як для студентів, так і для викладачів, з метою обміну досвідом, навчання за новими освітніми моделями та підвищення кваліфікації. Також важливим напрямом є цифровізація та гнучкі формати міжнародної освіти. НУВГП наразі оновлює і стратегію інтернаціоналізації досліджень. Університет також працює над підвищенням своєї видимості у світовій академічній спільноті через англомовні освітні програми, публікаційну активність, участь у міжнародних форумах та інтеграцію у глобальні освітні платформи. А участь у проектах, спрямованих на розбудову спроможності університетів, зміцнення інституційної стійкості, розвитку громадянського суспільства, залучення до проектів з інклюзії, психосоціальної підтримки, лідерства та відбудови освітнього середовища - забезпечить сталий та гармонійний розвиток не тільки академічного середовища, а й регіону і України.
Загалом, стратегія інтернаціоналізації після війни в НУВГП має на меті не лише повернення до довоєнного рівня співпраці, а й його якісне посилення в контексті нових глобальних викликів.

Уроки та рекомендації

Які ключові уроки виніс ваш університет щодо підтримки інтернаціоналізації в умовах кризи?

Наш університет зрозумів, що інтернаціоналізація в умовах кризи вимагає максимальної гнучкості та адаптивності. Ключовим стало переосмислення самої суті міжнародної співпраці — від фізичної мобільності до онлайн-форматів і внутрішньої інтернаціоналізації. Ми переконалися, що людський капітал та особисті зв’язки між викладачами й партнерами є основою стійких міжнародних відносин. У період війни проявилася справжня сила міжнародної солідарності, яка допомогла зберегти партнерства і навіть започаткувати нові. Водночас криза стала поштовхом до трансформації — ми активізували участь у глобальних проєктах, розширили напрями співпраці та почали більш проактивно позиціонувати себе на міжнародній арені.

Які рекомендації ви дали б іншим освітнім інституціям, що опинилися в умовах війни або криз?

Освітнім інституціям, які опинилися в умовах війни або кризи, варто зосередитися на збереженні людського потенціалу, гнучкості та активній міжнародній взаємодії. Насамперед важливо підтримувати викладачів і студентів — морально, психологічно та організаційно, адже саме вони є основою стійкості. Водночас важливо зберігати міжнародні зв'язки — навіть неформальні контакти з партнерами можуть стати джерелом реальної підтримки та ресурсів. Не варто зупиняти міжнародну діяльність — навпаки, криза може стати імпульсом до переосмислення і переформатування. Потрібно швидко адаптуватися до нових форматів навчання, використовувати онлайн-інструменти та будувати партнерства, навіть у дистанційному режимі. Важливо діяти проактивно: шукати міжнародну підтримку, пропонувати власні ініціативи та брати участь у проектах, що відповідають викликам часу. Варто активно заявляти про свої потреби і пропонувати партнерам не лише прохання, а й ідеї для спільної дії. І головне — потрібно бачити інтернаціоналізацію не як окремий напрям, а як інтегровану частину розвитку університету, здатну забезпечити стійкість і в найважчі часи. Інтернаціоналізація повинна трансформуватись і стати засобом відновлення, підтримки та інтеграції у глобальну академічну спільноту.

Форми інтернаціоналізації

Як війна вплинула на фізичну мобільність студентів та викладачів?

Постановою Кабінету Міністрів України № 469 від 09.05.2023 року обмежено право на фізичну міжнародну академічну мобільність магістрам та аспірантам, науково-педагогічним працівникам для участі у програмах мобільності, грантових освітніх та наукових проектах спочатку потрібно отримати дозвіл-сприяння МОН. Але, водночас, цей період стимулював розвиток онлайн-форматів, дистанційних та змішаних форматів мобільності, що дозволило зберегти академічну інтеграцію попри фізичні обмеження. Вплив війни на фізичну мобільність значною мірою змінює традиційний підхід до академічних обмінів, сприяючи зростанню значення онлайн-освіти та дистанційних форм співпраці на міжнародному рівні.

Які види віртуальної мобільності були реалізовані (COIL, віртуальні програми Erasmus)? Наскільки ефективними виявилися ці форми у порівнянні з фізичною мобільністю?

НУВГП реалізував та продовжує впроваджувати:
- віртуальні семестрові академічні обміни у межах проектів DAAD;
- COIL-курси;
- віртуальні літні школи та практики у межах реалізації learning factory з німецьким підприємством;
- онлайн-курси із закордонними університетами-партнерами.
Однією з основних переваг віртуальної мобільності є її доступність і гнучкість. Студенти та викладачі змогли брати участь у міжнародних проектах та курсах без необхідності подорожувати, що зробило можливість міжнародного навчання доступною навіть для тих, хто не міг дозволити собі фізичну мобільність через фінансові чи безпекові обмеження. Однак, попри це, віртуальна мобільність не може повністю замінити досвід особистого перебування в іншій країні. Також важливим аспектом є рівень мотивації і залученості учасників. Онлайн-формати потребують більш високої самоорганізації та самодисципліни, що іноді може бути складніше підтримати порівняно з фізичними програмами, де студенти мали більше можливостей для особистого взаємодії та практичного навчання.

Як було адаптовано навчальні програми для збереження або посилення міжнародного компоненту (нові програми англійською, спільні/подвійні дипломи)?

З метою збереження і посилення міжнародного компоненту навчальні програми були адаптовані шляхом розширення та інтеграції англомовних курсів, що дозволяє залучати студентів з різних країн, навіть в умовах обмеженої мобільності. Крім того, активно розвивалися подвійні дипломи з міжнародними університетами, що забезпечує студентам можливість отримати міжнародний досвід, навіть не виїжджаючи за кордон. Ці ініціативи дозволяють зберегти високу якість освіти та інтеграцію університету в міжнародний академічний простір, надаючи студентам доступ до глобальних можливостей.

Чи впроваджував ваш університет під час війни елементи «інтернаціоналізації вдома» (Internationalization at Home) в час повномасштабного вторгнення? Як саме?

Під час повномасштабного вторгнення НУВГП активно впроваджував елементи "інтернаціоналізації вдома" як стратегію для підтримки міжнародної співпраці та розвитку міжкультурних компетенцій студентів у складних умовах. Основним інструментом цього процесу стало розширення використання англомовних курсів, що дозволило залучити студентів з Мексики та Словаччини, а також забезпечити нашим доступ до міжнародних навчальних ресурсів без необхідності фізичної мобільності. Паралельно з цим активно розвивалися онлайн-формати, включаючи вебінари, онлайн-курси та міжнародні обміни, що дозволило підтримати партнерства з університетами за кордоном і забезпечити студентів можливістю взаємодії з академічною спільнотою на глобальному рівні. Це також включало інтеграцію міжнародних викладачів та студентів в навчальний процес, що сприяло створенню мультикультурних навчальних середовищ в межах університету. Завдяки цьому студенти мали можливість розвивати міжкультурні компетенції та поглиблювати розуміння глобальних викликів, залишаючись вдома. В умовах обмеженої фізичної мобільності цей підхід став важливим засобом підтримки міжнародної академічної інтеграції, сприяючи збереженню університетських зв’язків з глобальною науковою спільнотою.

Чи збереглися або були розширені міжнародні дослідницькі проєкти? Чи війна вплинула на їхню тематику або форму?

Так, університету вдалося не тільки зберегти й реалізувати наявні міжнародні дослідницькі проекти, а й збільшити їх кількість та розширити тематику, зокрема, щодо водного та регенераційного відновлення України. Більш детально описувала у попередніх відповідях.

Яка з форм інтернаціоналізації виявилася найбільш стійкою у вашому університеті під час війни? Яка— найменш стійка? Складіть, будь ласка, рейтинг форм інтернаціоналізації за ступенем їхньої стійкості у вашій інституції (від найстійкішої (5) до найвразливішої (1)) та поясніть свій вибір. (Фізична мобільність, віртуальна мобільність, інтернаціоналізація навчальної програми, інтернаціоналізація вдома, міжнародні наукові дослідження, інституційні партнерства)

	1	2	3	4	5
Фізична мобільність	○	○	◉	○	○
Віртуальна мобільність	○	○	○	◉	○
Інтернаціоналізація навчальної програми	○	◉	○	○	○
Інтернаціоналізація вдома (Internationalization at Home)	○	◉	○	○	○
міжнародні наукові дослідження	○	○	◉	○	○
інституційні партнерства	○	○	○	○	◉

Поясніть, будь ласка, свій вибір

Згода на використання інформації

Підтверджую, що я ознайомлений(-а) з умовами участі в цьому дослідженні та надаю згоду на те, що зібрана під час інтерв'ю зі мною інформація може бути використана у бакалаврській дипломній роботі, а також у майбутніх наукових публікаціях, статтях, розділах до книг, презентаціях та інших формах робіт авторства Галини Процик та Анни-Андріани Онисько, або у співавторстві з іншими дослідниками. Інформація може бути використана у вигляді прямих цитат із зазначенням мого імені та прізвища або в узагальненій формі. Я повідомлений(а) про те, що грошової або матеріальної компенсації за мою участь у цьому дослідженні не передбачено. Я погоджуюсь на використання моїх відповідей відповідно до описаних умов. *

- [x] Так

This form was created inside of Ucu.edu.ua.

Google Forms

Інтернаціоналізація українських університетів в умовах війни: опитування представників Альянсу Українських Університетів

Шановний(-а) представнику(-це) українського університету,

Запрошую Вас взяти участь в опитуванні, яке проводиться в межах мого бакалаврського дослідження на тему «Інтернаціоналізація вищої освіти в умовах війни: адаптація, стійкість та перспективи на прикладі українських університетів»

Опитування проводиться за участі:

- Процик Галини — заступниці проректора Українського католицького університету із зовнішніх зв'язків та суспільного служіння;
- Онисько Анни-Андріани — студентки 4 курсу програми «Етика–Політика–Економіка» Українського католицького університету.

Мета опитування: зібрати експертні думки представників українських університетів для аналізу стратегій міжнародної співпраці, форм інтернаціоналізації та їх впливу на стійкість освітніх інституцій у період повномасштабного вторгнення.

Час заповнення форми: приблизно 60 хвилин.
Усі відповіді будуть використані виключно в дослідницьких цілях, без публічного розголошення персональних даних.

Щиро дякую за Ваш час та цінний внесок у моє дослідження!

The respondent's email (**nataliia.shpak@duan.edu.ua**) was recorded on submission of this form.

Email *

nataliia.shpak@duan.edu.ua

Ваше ім’я та прізвище

Наталія Шпак

Назва університету, який Ви представляєте

Університет імені Альфреда Нобеля

Ваша посада

Директор департаменту міжнародної діяльності

Чи є Ваш університет членом Альянсу Українських Університетів (AUU)?

- [x] так

Стратегічний вплив і інституційні пріоритети

Як повномасштабне вторгнення Росії вплинуло на міжнародні пріоритети та стратегії вашого університету?

Повномасштабне вторгнення росії вплинуло на міжнародні пріоритети та стратегії в Університеті у частині визначення інтернаціоналізації як міжінституційного пріоритету, що забезпечує надання якісної освіти, досягнення стійкості та конкурентоспроможності в умовах воєнного стану.

Чи змінилася фундаментально роль інтернаціоналізації у вашому університеті після початку війни?

Повномасштабне вторгнення росії на територію України змістило фокус інтернаціоналізації з суто академічної мети на стратегічний пріоритет для забезпечення якості освіти, академічної мобільності здобувачів та співробітників, а також інституційної стійкості.

Альтернативні шляхи та адаптація

Які альтернативні форми міжнародної діяльності (віртуальна мобільність, онлайн-співпраця, проєкти з твинінгу, міжнародні дослідження) були впроваджені у вашому університеті? Наскільки вони виявилися ефективними?

В Університеті реалізуються цифрові формати співпраці зокрема віртуальна мобільність у межах Erasmus+ (Jean Monnet, KA171), твинінг з Coventry University, Велика Британія (ОП «City Management») та впроваджуються англомовні дистанційні курси. Участь Університету у проєкті SIN-NEC «Сталість та спроможність інтернаціоналізації з метою модернізації вищої освіти для дебютантів з країн Східного партнерства» дозволила провести комплексне самооцінювання визначити сильні та слабкі сторони міжнародної діяльності, окреслити напрями розвитку та вдосконалення співпраці з міжнародними партнерами. За результатами проєкту: розроблено Handbook of Good Practice on Virtual Exchange, який містить найкращі практики віртуального обміну та інтеграції онлайн-освіти в освітній процес університету; проведено тренінг для International Relations Office (IRO) Staff, присвячений впровадженню кращих практик онлайн та дистанційної освіти; придбано обладнання для модернізації аудиторії університету та створено Fusion Room – інноваційний простір для інтерактивного навчання. Впроваджені інструменти дозволяють ефективно підтримувати міжнародну діяльність під час війни.

Стійкість та психологічна підтримка

Яким чином інтернаціоналізація сприяла психологічній стійкості студентів і працівників (через мережі підтримки, символічну чи матеріальну солідарність, ментальне здоров’я)?

В Університеті ментальна стійкість спільноти забезпечується через проєкти Heavenly Culture, World Peace, Restoration of Light (HWPL) Education, Mental Health for Ukraine (MH4U), а також франкомовні школи й підтримку від Agence universitaire de la Francophonie (AUF). Участь здобувачів вищої освіти та співробітників Університету у міжнародних програмах створює відчуття підтримки, безперервності навчання та підвищення кваліфікації.

Чи можете ви поділитися прикладом прояву гнучкості або стійкості з боку вашої команди чи студентів у підтримці міжнародної активності під час війни?

Міжнародна взаємодія відбувається у рамках проєктів мобільності Еразмус+, Літньої школи французької мови у Франції та створює відчуття підтримки, сприяє психологічній рівновазі, демонструє солідарність між партнерами.

Міжнародна солідарність і партнерства

Яку підтримку надали вашому університету міжнародні партнери або глобальні освітні мережі під час війни (ресурси, адвокація, технічна допомога)?

У рамках партнерства між університетами отримано доступ для 227 особових кабінетів студентам, викладачам та працівникам Університету до платформи з вивчення англійської мови "English4Ukraine" та навчальних курсів на платформі Reallyenglish. Платформа створена для вивчення англійської мови: адаптивні та інтерактивні курси для будь-якого рівня; підготовка до IELTS, TOEFL; удосконалення цифрових навичок.

Яким чином участь у консорціумах (наприклад, Альянс українських університетів) сприяла міжнародній співпраці та колективному реагуванню на виклики війни?

Університет став асоційованим членом від 8-9 серпня 2024 року за рішенням ректорів Альянсу університетів України. Партнерство дозволило розвивати міжнародну співпрацю зокрема організовувати проєктні команди для участі у міжнародних конкурсах серед учасників консорціуму та забезпечувати розвиток міжнародних можливостей для студентів університетів-учасників Альянсу.

Як міжнародні партнерства підтримали фізичну або інфраструктурну стійкість (гуманітарна допомога, обладнання, підтримка кампусів)?

За кошти проєкту SIN-NEC придбано обладнання для модернізації аудиторії університету та створено Fusion Room – інноваційний простір для інтерактивного навчання. До переліку обладнання входять: Rode Wireless GO II – система мікрофонів для якісної передачі голосу; Xiaomi Mi 4K Laser Projector 150 (BHR4152GL) – короткофокусний проектор для створення ефекту фізичної присутності онлайн-аудиторії; Wacom Intuos M Black (CTL-6100K) – бездротовий графічний планшет.

Освітня та культурна дипломатія

Як ваш університет реалізовував стратегії культурної та освітньої дипломатії через інтернаціоналізацію під час війни (популяризація української культури, міжнародні заходи, участь у медіа)?

Університет активно демонструє просування української культури, європейських цінностей та академічних можливостей через участь в ініціативах Begin Group, Jean Monnet, франкомовні ініціативи AUF (Французька весна), освітні ігри (British Council) та публічні заходи.

Планування післявоєнного відновлення

Чи планує ваш університет післявоєнне відновлення в контексті інтернаціоналізації? Які стратегії розробляються для поновлення міжнародних партнерств та проєктів?

Університет реалізує у співпраці з Coventry University (Велика Британія) магістерську програму подвійних дипломів "City Management" у сфері управління містом та сталого розвитку, акредитована у Великій Британії. Програма триває 1,5 роки, викладається англійською мовою. Підготовка фахівців здійснюється за концепцією Smart City — розвиток інфраструктури міст згідно з принципом «Відновлювати краще, ніж було» (Build Back Better).

Уроки та рекомендації

Які ключові уроки виніс ваш університет щодо підтримки інтернаціоналізації в умовах кризи?

Полягає у тому що найстійкішими формами виявились віртуальна та внутрішня інтернаціоналізація в умовах кризи.

Які рекомендації ви дали б іншим освітнім інституціям, що опинилися в умовах війни або криз?

Створювати гнучкі освітні моделі, укладати угоди про подвійні дипломи, залучати студентів до міжнародних грантів та конкурсів, формувати співпрацю у консорціумах.

Форми інтернаціоналізації

Як війна вплинула на фізичну мобільність студентів та викладачів?

Війна в Україні призвела до значного скорочення фізичної мобільності студентів і викладачів через безпекові ризики, ускладнений виїзд за кордон для чоловіків призовного віку та додаткові державні обмеження, що особливо впливають на заклади вищої освіти (ЗВО) приватної форми власності.

Які види віртуальної мобільності були реалізовані (COIL, віртуальні програми Erasmus)? Наскільки ефективними виявилися ці форми у порівнянні з фізичною мобільністю?

Запущено «Nobel Virtual Programme» – власну платформу дистанційної мобільності . У партнерстві з університетами США проводяться англомовні програми: восени 2024 р. стартувала програма «International Business and Marketing in Tourism and Hospitality» із Carson College (WSU), де українські студенти слухали лекції американських топ-менеджерів онлайн . Також університет реалізує COIL-проєкт «Global Challenges» з Познанським Університетом Адама Міцкевича, об'єднавши 40 студентів із України та Польщі . Інструменти дистанційної мобільності дозволяють підтримувати міжнародний компонент: студенти здобувають навички міжкультурної комунікації та аналізують глобальні проблеми разом з іноземцями .
Проте слід відзначити: віртуальні формати не замінять повністю фізичні обміни. Онлайн-курси і конференції розширюють доступ до закордонних знань, але немає живого занурення в культуру іншої країни.

Як було адаптовано навчальні програми для збереження або посилення міжнародного компоненту (нові програми англійською, спільні/подвійні дипломи)?

ANU адаптував освітні програми, розширивши їхню міжнародну складову. Так, вже існує унікальна в Україні бакалаврська програма BA (HONS) International Management з британським дипломом. У 2024 р. ANU запровадив магістерську програму подвійного диплома «City Management» разом з Coventry University (Велика Британія).
Університет також має подвійні програми з латвійським ISMA (менеджмент) . Англомовні курси поширені на багатьох спеціальностях (маркетинг, управління, IT тощо), щоб залучити іноземних студентів і підтримати англомовну спільноту.
Крім того, запроваджено гостьові лекції та майстер-класи іноземних експертів. Наприклад, жовтнем 2022 р. в ANU приїздив асоційований проф. Март Рейманн (Університет Таллінна), під час зустрічі якого обговорювалися спільні навчальні та наукові проєкти, гостьові лекції та стажування.

Чи впроваджував ваш університет під час війни елементи «інтернаціоналізації вдома» (Internationalization at Home) в час повномасштабного вторгнення? Як саме?

У контексті війни в Україні, коли фізична мобільність студентів і викладачів суттєво обмежена через безпекові ризики, мобілізаційні обмеження та державні регуляції (особливо для чоловіків призовного віку та приватних ЗВО), ця концепція набуває особливого значення. Реалізація цієї концепції в Університеті була підтримана але стикнулося з низкою викликів.
Технічні обмеження: нестабільний доступ до інтернету, проблеми з електропостачанням; брак сучасного обладнання (комп'ютерів, камер, програмного забезпечення) у студентів особливо в умовах економічної кризи.
Фінансові труднощі: приватні ЗВО стикаються з обмеженим фінансуванням для впровадження цифрових технологій, закупівлі ліцензій на освітні платформи тощо; відсутність достатньої державної підтримки для реалізації таких ініціатив у приватному секторі освіти.
Організаційні виклики: нестача кваліфікованих кадрів, які можуть розробляти та впроваджувати міжкультурні програми чи цифрові курси з глобальним фокусом; обмежений досвід багатьох викладачів у використанні цифрових інструментів для міжкультурного навчання.
Психологічні та соціальні бар'єри: студенти та викладачі, які перебувають у стресових умовах через війну, можуть мати знижену мотивацію до участі в міжнародних ініціативах; обмежена мовна компетентність у деяких учасників ускладнює ефективну взаємодію в міжнародному цифровому середовищі.

Чи збереглися або були розширені міжнародні дослідницькі проєкти? Чи війна вплинула на їхню тематику або форму?

Війна в Україні суттєво вплинула на міжнародні дослідницькі проєкти, але багато з них не лише збереглися, а й розширилися, адаптуючись до нових реалій. Тематика проєктів частково змінилася, зосереджуючись на питаннях безпеки, гуманітарних викликах, відновленні інфраструктури, психологічній підтримці, а також на вивченні унікального досвіду України в умовах війни. Міжнародні партнери проявляють значну зацікавленість у дослідженні українського досвіду, зокрема в питаннях стійкості суспільства, кібербезпеки, енергетичної незалежності, адаптації освіти до кризових умов, а також гендерних аспектів, таких як роль жінок у науці, підтримка жінок-науковців та забезпечення гендерної рівності в умовах війни. Зокрема, зросла увага до гендерного концепту, що охоплює дослідження впливу війни на жінок, їхньої участі в науковій діяльності та суспільних процесах. Проєкти, спрямовані на підтримку жінок-науковців, включають програми менторства, гранти для досліджень, а також ініціативи з подолання гендерних бар'єрів у доступі до ресурсів і можливостей. Такі дослідження також аналізують, як війна вплинула на гендерну рівність у вищій освіті та науковій сфері, зокрема через обмеження мобільності для чоловіків, що посилило роль жінок у міжнародних проєктах.

Яка з форм інтернаціоналізації виявилася найбільш стійкою у вашому університеті під час війни? Яка— найменш стійка? Складіть, будь ласка, рейтинг форм інтернаціоналізації за ступенем їхньої стійкості у вашій інституції (від найстійкішої (5) до найвразливішої (1)) та поясніть свій вибір. (Фізична мобільність, віртуальна мобільність, інтернаціоналізація навчальної програми, інтернаціоналізація вдома, міжнародні наукові дослідження, інституційні партнерства)

	1	2	3	4	5
Фізична мобільність	◉	○	○	○	○
Віртуальна мобільність	○	○	○	○	◉
Інтернаціоналізація навчальної програми	○	○	◉	○	○
Інтернаціоналізація вдома (Internationalization at Home)	○	○	○	○	◉
міжнародні наукові дослідження	○	○	◉	○	○
інституційні партнерства	○	○	○	◉	○

Поясніть, будь ласка, свій вибір

Віртуальна мобільність – найстійкіша форма. Вона продовжує міжнародну взаємодію без виїзду за кордон, дозволяючи проводити спільні курси та проєкти онлайн .
Інституційні партнерства – стабільні (діючі меморандуми та контракти). Університет зберігає зв'язки з університетами ЄС та США (Coventry, UWTSD, AMU, WSU тощо) , хоча спільна робота переходить в online-режим.
Інтернаціоналізація навчальної програми (англомовні курси, подвійні дипломи) – також відносно стійка. Навчальні програми тривають, отримувати міжнародний диплом можна дистанційно (згадаємо BA (Hons) з англійським дипломом чи програму City Management з Coventry).
Інтернаціоналізація вдома – відносно стійка, оскільки передбачає роботу в університеті. ANU практично переорієнтував цю форму на внутрішні ресурси (курси англійською, культурні заходи), але її масштаб залежить від фінансування та підтримки.
Міжнародні наукові дослідження – середньостійка категорія. Хоча формат їх змінився на онлайн, проєкти тривають (Erasmus+, EU-гранти), адже вони фінансуються ззовні.
Фізична мобільність – найменш стійка. Як зазначено вище, її практично ліквідовано через законодавчі та безпекові обмеження. Жодна інституція не може компенсувати відсутність реальних поїздок повністю, і це послаблює традиційні канали інтернаціоналізації.

Згода на використання інформації

Підтверджую, що я ознайомлений(-а) з умовами участі в цьому дослідженні та надаю згоду на те, що зібрана під час інтерв'ю зі мною інформація може бути використана у бакалаврській дипломній роботі, а також у майбутніх наукових публікаціях, статтях, розділах до книг, презентаціях та інших формах робіт авторства Галини Процик та Анни-Андріани Онисько, або у співавторстві з іншими дослідниками. Інформація може бути використана у вигляді прямих цитат із зазначенням мого імені та прізвища або в узагальненій формі. Я повідомлений(а) про те, що грошової або матеріальної компенсації за мою участь у цьому дослідженні не передбачено. Я погоджуюсь на використання моїх відповідей відповідно до описаних умов. *

- [x] Так

This form was created inside of Ucu.edu.ua.

Google Forms

Інтернаціоналізація українських університетів в умовах війни: опитування представників Альянсу Українських Університетів

Шановний(-а) представнику(-це) українського університету,

Запрошую Вас взяти участь в опитуванні, яке проводиться в межах мого бакалаврського дослідження на тему «Інтернаціоналізація вищої освіти в умовах війни: адаптація, стійкість та перспективи на прикладі українських університетів»

Опитування проводиться за участі:

- Процик Галини — заступниці проректора Українського католицького університету із зовнішніх зв'язків та суспільного служіння;
- Онисько Анни-Андріани — студентки 4 курсу програми «Етика–Політика–Економіка» Українського католицького університету.

Мета опитування: зібрати експертні думки представників українських університетів для аналізу стратегій міжнародної співпраці, форм інтернаціоналізації та їх впливу на стійкість освітніх інституцій у період повномасштабного вторгнення.

Час заповнення форми: приблизно 60 хвилин.
Усі відповіді будуть використані виключно в дослідницьких цілях, без публічного розголошення персональних даних.

Щиро дякую за Ваш час та цінний внесок у моє дослідження!

The respondent's email (**rpetyur@knu.ua**) was recorded on submission of this form.

Email *

rpetyur@knu.ua

Ваше ім’я та прізвище

Роман Петюр

Назва університету, який Ви представляєте

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Ваша посада

Начальник відділу міжнародних зв'язків

Чи є Ваш університет членом Альянсу Українських Університетів (AUU)?

- (•) так

Стратегічний вплив і інституційні пріоритети

Як повномасштабне вторгнення Росії вплинуло на міжнародні пріоритети та стратегії вашого університету?

- розвиток партнерств з ЗВО дружніх країн
- більша орієнтація на програми підтримки університету, викладачів, дослідників, студентів
- активізація українських студій за кордоном
- розширення географії та загальної кількості партнерів
- активізувалася робота над затвердженням Стратегії інтернаціоналізації

Чи змінилася фундаментально роль інтернаціоналізації у вашому університеті після початку війни?

- було визнано, що інтернаціоналізація допомагає пройти кризові часи
- багато підрозділів зробили переоцінку значення інтернаціоналізації для їхнього розвитку

Альтернативні шляхи та адаптація

Які альтернативні форми міжнародної діяльності (віртуальна мобільність, онлайн-співпраця, проєкти з твинінгу, міжнародні дослідження) були впроваджені у вашому університеті? Наскільки вони виявилися ефективними?

Було запроваджено програми віртуальних обмінів, BIP, вхідна і вихідна дистанційна мобільність, COIL, Твінінг, сформовано стратегічне партнерство, віртуальні лабораторії. Вони виявилися достатньо ефективними: стала практика, широке охоплення, сприяло індивідуальним результатам та інституційним змінам.

Стійкість та психологічна підтримка

Яким чином інтернаціоналізація сприяла психологічній стійкості студентів і працівників (через мережі підтримки, символічну чи матеріальну солідарність, ментальне здоров’я)?

- залучення сприяло збереженню зацікавленості в роботі, стимулювало розвиток. Поїздки, спілкування, формування мереж

Чи можете ви поділитися прикладом прояву гнучкості або стійкості з боку вашої команди чи студентів у підтримці міжнародної активності під час війни?

Що не день, то приклад. Колега продовжувала повноцінну роботу по Еразмус мобільності, перебуваючи в окупації в березні-квітні, лише з мобільного.

Міжнародна солідарність і партнерства

Яку підтримку надали вашому університету міжнародні партнери або глобальні освітні мережі під час війни (ресурси, адвокація, технічна допомога)?

Фінансова підтримка, обладнання, допомога з проектною діяльністю, скасування оплати за членство чи участь у заходах

Яким чином участь у консорціумах (наприклад, Альянс українських університетів) сприяла міжнародній співпраці та колективному реагуванню на виклики війни?

Поширення інформації та досвіду
Поєднання ресурсів

Як міжнародні партнерства підтримали фізичну або інфраструктурну стійкість (гуманітарна допомога, обладнання, підтримка кампусів)?

гуманітарна допомога, обладнання, підтримка кампусів - мало місце
Меблі (спеціалізовані) для клініки, дефібрилятори для персоналу і т.п.

Освітня та культурна дипломатія

Як ваш університет реалізовував стратегії культурної та освітньої дипломатії через інтернаціоналізацію під час війни (популяризація української культури, міжнародні заходи, участь у медіа)?

Заходи спільно з партнерами на українську тематику
Заходи онлайн і наживо
Інтерв'ю, статті

Планування післявоєнного відновлення

Чи планує ваш університет післявоєнне відновлення в контексті інтернаціоналізації? Які стратегії розробляються для поновлення міжнародних партнерств та проєктів?

Наразі розробляється комплексна стратегія розвитку університету, де інтернаціоналізації присвячений окремий розділ

Уроки та рекомендації

Які ключові уроки виніс ваш університет щодо підтримки інтернаціоналізації в умовах кризи?

- інтернаціоналізація дозволяє пройти кризу з меншими втратами
- інтернаціоналізація дозволяє стимулювати розвиток навчання, досліджень
- інтернаціоналізація дозволяє утримати персонал і залучити новий
- інтернаціоналізація потребує інвестицій, які не можна скорочувати в умовах кризи

Які рекомендації ви дали б іншим освітнім інституціям, що опинилися в умовах війни або криз?

Активно шукати можливостей залучення до міжнародних та національних об'єднань для вивчення досвіду та запозичення кращих практик

Форми інтернаціоналізації

Як війна вплинула на фізичну мобільність студентів та викладачів?

- кількісні параметри зросли в кілька разів
- об'єктивні обмеження стимулювали пошук нових форм мобільності

Які види віртуальної мобільності були реалізовані (COIL, віртуальні програми Erasmus)? Наскільки ефективними виявилися ці форми у порівнянні з фізичною мобільністю?

COIL, BIP реалізуються та стали вже стандартними формами для багатьох колег і підрозділів. Вони мають свої переваги, тому є прекрасним доповненням до фізичної мобільності

Як було адаптовано навчальні програми для збереження або посилення міжнародного компоненту (нові програми англійською, спільні/подвійні дипломи)?

Подвійні дипломи збережені, деякі з них набули нового стимулу (більша зацікавленість студентів у фізичній мобільності), а деякі вимушені були запровадити гібридну форму навчання (через обмеження мобільності чоловіків)

Чи впроваджував ваш університет під час війни елементи «інтернаціоналізації вдома» (Internationalization at Home) в час повномасштабного вторгнення? Як саме?

Гостьові лектори, віртуальні програми.

Чи збереглися або були розширені міжнародні дослідницькі проєкти? Чи війна вплинула на їхню тематику або форму?

Розширено дослідницькі проекти, в т.ч. з тем, де Україна набуває унікальної компетенції: екологія, урбаністика, ментальне здоров'я

Яка з форм інтернаціоналізації виявилася найбільш стійкою у вашому університеті під час війни? Яка— найменш стійка? Складіть, будь ласка, рейтинг форм інтернаціоналізації за ступенем їхньої стійкості у вашій інституції (від найстійкішої (5) до найвразливішої (1)) та поясніть свій вибір. (Фізична мобільність, віртуальна мобільність, інтернаціоналізація навчальної програми, інтернаціоналізація вдома, міжнародні наукові дослідження, інституційні партнерства)

	1	2	3	4	5
Фізична мобільність	○	○	○	○	◉
Віртуальна мобільність	○	○	○	◉	○
Інтернаціоналізація навчальної програми	○	○	◉	○	○
Інтернаціоналізація вдома (Internationalization at Home)	○	○	○	◉	○
міжнародні наукові дослідження	○	○	○	○	◉
інституційні партнерства	○	○	○	○	◉

Поясніть, будь ласка, свій вибір

Стійкість прямо залежала від стартових позицій станом на 24.02.2022, мотивації учасників, здатності втримати персонал і залучити нові таланти

Згода на використання інформації

Підтверджую, що я ознайомлений(-а) з умовами участі в цьому дослідженні та надаю згоду на те, що зібрана під час інтерв'ю зі мною інформація може бути використана у бакалаврській дипломній роботі, а також у майбутніх наукових публікаціях, статтях, розділах до книг, презентаціях та інших формах робіт авторства Галини Процик та Анни-Андріани Онисько, або у співавторстві з іншими дослідниками. Інформація може бути використана у вигляді прямих цитат із зазначенням мого імені та прізвища або в узагальненій формі. Я повідомлений(а) про те, що грошової або матеріальної компенсації за мою участь у цьому дослідженні не передбачено. Я погоджуюсь на використання моїх відповідей відповідно до описаних умов. *

- [x] Так

This form was created inside of Ucu.edu.ua.

Google Forms

Інтернаціоналізація українських університетів в умовах війни: опитування представників Альянсу Українських Університетів

Шановний(-а) представнику(-це) українського університету,

Запрошую Вас взяти участь в опитуванні, яке проводиться в межах мого бакалаврського дослідження на тему «Інтернаціоналізація вищої освіти в умовах війни: адаптація, стійкість та перспективи на прикладі українських університетів»

Опитування проводиться за участі:

- Процик Галини — заступниці проректора Українського католицького університету із зовнішніх зв'язків та суспільного служіння;
- Онисько Анни-Андріани — студентки 4 курсу програми «Етика–Політика–Економіка» Українського католицького університету.

Мета опитування: зібрати експертні думки представників українських університетів для аналізу стратегій міжнародної співпраці, форм інтернаціоналізації та їх впливу на стійкість освітніх інституцій у період повномасштабного вторгнення.

Час заповнення форми: приблизно 60 хвилин.
Усі відповіді будуть використані виключно в дослідницьких цілях, без публічного розголошення персональних даних.

Щиро дякую за Ваш час та цінний внесок у моє дослідження!

The respondent's email (**tiukhmenova.k.e@nmu.one**) was recorded on submission of this form.

Email *

tiukhmenova.k.e@nmu.one

Ваше ім’я та прізвище

Назва університету, який Ви представляєте

Ваша посада

Директор центру міжнародної співпраці

Чи є Ваш університет членом Альянсу Українських Університетів (AUU)?

- [x] так

Стратегічний вплив і інституційні пріоритети

Як повномасштабне вторгнення Росії вплинуло на міжнародні пріоритети та стратегії вашого університету?

З'явились нові форми співпраці (віртуальні обміни), зросла кількість здобувачів - учасників мобільності, розширилась мережа парнерств. Стратегії спряння і всебічної підтримки міжнародних ініціатив залашилась чинною

Чи змінилася фундаментально роль інтернаціоналізації у вашому університеті після початку війни?

інтернаціоналізація відігравала важливу роль і раніше

Альтернативні шляхи та адаптація

Які альтернативні форми міжнародної діяльності (віртуальна мобільність, онлайн-співпраця, проєкти з твинінгу, міжнародні дослідження) були впроваджені у вашому університеті? Наскільки вони виявилися ефективними?

Всі згадані інструменти взаємодії розвиваються і знаходять відображення як в нових парнествах, так допомогають розвивати діючі у форматі нових проєктних заявок та обмінів.

Стійкість та психологічна підтримка

Яким чином інтернаціоналізація сприяла психологічній стійкості студентів і працівників (через мережі підтримки, символічну чи матеріальну солідарність, ментальне здоров’я)?

Можливість фізічної мобільності чи стажування для ПНН і перебування в безпеці прямо впливають на ментальне здоров'я учасників

Чи можете ви поділитися прикладом прояву гнучкості або стійкості з боку вашої команди чи студентів у підтримці міжнародної активності під час війни?

Міжнародна солідарність і партнерства

Яку підтримку надали вашому університету міжнародні партнери або глобальні освітні мережі під час війни (ресурси, адвокація, технічна допомога)?

технічна допомога, додаткові місця на мобільність

Яким чином участь у консорціумах (наприклад, Альянс українських університетів) сприяла міжнародній співпраці та колективному реагуванню на виклики війни?

спільні освітні проєкти, відчуття спільноти та пошуку рішень щодо розбудови та відновлення, розвиток регіональної співпраці

Як міжнародні партнерства підтримали фізичну або інфраструктурну стійкість (гуманітарна допомога, обладнання, підтримка кампусів)?

Освітня та культурна дипломатія

Як ваш університет реалізовував стратегії культурної та освітньої дипломатії через інтернаціоналізацію під час війни (популяризація української культури, міжнародні заходи, участь у медіа)?

висвітлення інформації на міжнародних заходах

Планування післявоєнного відновлення

Чи планує ваш університет післявоєнне відновлення в контексті інтернаціоналізації? Які стратегії розробляються для поновлення міжнародних партнерств та проєктів?

діючі стратегії адаптовуються для поновлення міжнародних партнерств та проєктів

Уроки та рекомендації

Які ключові уроки виніс ваш університет щодо підтримки інтернаціоналізації в умовах кризи?

Налагоджені партнерства працюють і в умовах кризи

Які рекомендації ви дали б іншим освітнім інституціям, що опинилися в умовах війни або криз?

Гнучкість і адаптивність

Форми інтернаціоналізації

Як війна вплинула на фізичну мобільність студентів та викладачів?

зросла

Які види віртуальної мобільності були реалізовані (COIL, віртуальні програми Erasmus)? Наскільки ефективними виявилися ці форми у порівнянні з фізичною мобільністю?

Новий цікавий і перспективний напрямок , ще не достатньо розвинутий

Як було адаптовано навчальні програми для збереження або посилення міжнародного компоненту (нові програми англійською, спільні/подвійні дипломи)?

Чи впроваджував ваш університет під час війни елементи «інтернаціоналізації вдома» (Internationalization at Home) в час повномасштабного вторгнення? Як саме?

заходи з інтернаціонаоізації, відкриті онлайн події в рамках міжнародних проєктів, тощо

Чи збереглися або були розширені міжнародні дослідницькі проєкти? Чи війна вплинула на їхню тематику або форму?

Яка з форм інтернаціоналізації виявилася найбільш стійкою у вашому університеті під час війни? Яка— найменш стійка? Складіть, будь ласка, рейтинг форм інтернаціоналізації за ступенем їхньої стійкості у вашій інституції (від найстійкішої (5) до найвразливішої (1)) та поясніть свій вибір. (Фізична мобільність, віртуальна мобільність, інтернаціоналізація навчальної програми, інтернаціоналізація вдома, міжнародні наукові дослідження, інституційні партнерства)

	1	2	3	4	5
Фізична мобільність	○	○	○	○	◉
Віртуальна мобільність	○	○	○	○	◉
Інтернаціоналізація навчальної програми	○	○	○	◉	○
Інтернаціоналізація вдома (Internationalization at Home)	○	○	○	◉	○
міжнародні наукові дослідження	○	○	○	◉	○
інституційні партнерства	○	○	○	○	◉

Поясніть, будь ласка, свій вибір

Згода на використання інформації

Підтверджую, що я ознайомлений(-а) з умовами участі в цьому дослідженні та надаю згоду на те, що зібрана під час інтерв'ю зі мною інформація може бути використана у бакалаврській дипломній роботі, а також у майбутніх наукових публікаціях, статтях, розділах до книг, презентаціях та інших формах робіт авторства Галини Процик та Анни-Андріани Онисько, або у співавторстві з іншими дослідниками. Інформація може бути використана у вигляді прямих цитат із зазначенням мого імені та прізвища або в узагальненій формі. Я повідомлений(а) про те, що грошової або матеріальної компенсації за мою участь у цьому дослідженні не передбачено. Я погоджуюсь на використання моїх відповідей відповідно до описаних умов. *

- [x] Так

This form was created inside of Ucu.edu.ua.

Google Forms